

ცისკარი

1865

ნოემბერი.

წელიწადი მეშვიდე.

წოდება თსსულებათა:

- I — განცხადება, რედაქციისა.
სამწესარო ხუდრო, თ. ვას. მანაბუღისა.
- II — თ. არსილ ანდრონიკოვის გარდა-
ცვალებასე. (ლექსი) დ. ბურიევისა.
- III — მამონტის მიწის ქუჩაშეთი
მღვმე აპერიაკაში. გ. დიდუბუღისა.
- IV — სხვა და სხვა ანბავი. მოლაყბისა.

ცფილისს.

კერესელიძის ტიპოგრაფიაში.

(ქრანცუხულიდამ)

ერთს დილაზედ ასდ ეზდა ექიმი, ოცდა რვა, ანუ ოცდა
ათის წლისა, რომელიც გამოირჩეოდა კვლეუც შესკდულობით და
შესანიშნავი უფრო კეთილ შობილი და კეთილ სახეობით მანამ
ხილაშახით, ადიოდა კიბეზედ ერთის სასახლისასა დუეს ქუჩაში,

და აქედან უკანასკნელ გეტყვი, ამან გადღა ვარები ერთი პატარა
ოთახისა, რომელიც გააკვირვებდა თავის სიხუბთავობითა.

ეს მივიდა დედაკაცთან; რომელიც იწვა უკონოთ ორი საათი
მეტი; იმას შემოსუთდნენ გარშემო ქმარი და მომტირალი შვილები.
ამ ასდ ეზდა უქიმის მოსვლამ ცოტათ დაშვიდა შურსება ქმარისა,
და ცრემლი შვილებისა,

— ოს. გუჯო ობენო! ეს რა მოუიდა ჩემ საწყადს უესტანასა? წა-
ბუტბუტა ქმარი, და შესედა კედრების თვალთ ჭექიმსა: — აკერ
რამდენიმე დღეა რაც ეს მრავლ იტანება, იმიტომ რომ ბევრი მწუ-
სარება აქვს. ჭექიმსა დაუწო მობრუნება გულწახულ დედაკაცსა,
რომელიც მდივს, გონებაზედ მოვიდა.

შეგრამ მაკის ცემით ჭექიმსა იგრძნო, რომ ეს ავანტურაობა
უნდა იყოს საშიშარი,

— რა წესარება აქვს თქვენ ცოლსა? ჭკითსა ჭექიმსა ქმარსა და
მიიუვანა გუთხეში

— ერთობ მუშნი შვილები იყენენ წრეკანდელა სამთარი ავთ და
იმათი მოვლით დაიტანება. მე უნდა მუზრუნვა, მეშოვნა საჭმელი, ბუ-
რი ეველასათება, ჩემ ცოლსაც არა ჭქონდა დრო გაკეთებისა რამე,
ასე რომ ვერ შევიძლებით რომ უოველ თვეში ცოტარამ ფული უმ-
ბეჯდო და სახლის ქირა მიგვეტა.

— მამ თქვენ არ მიგიციათ ქირა დროზედ?

— არც გაკლილი წლისა და არც წრეკანდლისა. დღეს დილით ჩვე-
ნთან მოვიდნენ პოლიციიდანა, ჩემ ცოლს გული გაუსკდა შიშითა,
ჩვენ უნდა გაგვიაროს ქუჩაში... ხაწყალი ჩემი ცოლი მოკვდება ამ მწუ-
ხარეებითა!

— რა ჭქიან თქვენ ხახლის პატრონსა?

1.9

— მაღამოსეულ ვალენტინა დემარსან.

— დემარსან? განიძეოდა რბენმა შეკრთომით. მერე ამოიღო ჯიბიდან ქისა და განაგრძელა: — რენო, მე ძირიელ ბედნიერი ვარ, რომ შემიძლიან უკუვაგლო ფული, რომელიც თქვენთვის უკვე აღსაჭირდა. რენომ გადაუსადა მაღლობა და უარი უთხრა:

— გამამართვით, გამამართვით, ძალას ატანდა ჭკვიანი: — და უთხარით თქვენს ცოლს, რომ იმას სამწუხარო არა აქვს. მხოლოდ ამ პირობით ვიკისრება ძაგის მორჩენას. მშვიდობით, ნასკამდინ,

კადეკ რამდენიმე საათი ჭკვიანი რბენი დადიოდა თავის ავანტურაფებში შარეიშია, მერე წავიდა დასავლეთის რკინის გზასკენ და ჩავიდა ვაგონში; შევიდა ოტელიამდისინ, ის წავიდა ფესით მინდვრით იმ მხრისაკენ სადაც იმყოფებოდა განმარტოებული ტერმა. ეს ტერმა იყო მდაბალი შენობა შუაგულს ესოში და ორი ეტაჟი სასლით ქუჩისაკენ სარდაფითა. ქვევითი ეტაჟი სარდაფითა იყო ძაქვეული თივის სასაყურელათა და შესამე ნაწილად ფანჯრისა იყო ამოქოლილი, მხოლოდ მერე ეტაჟში იყო შატრა ოთახი, რომელიც ეჭირა ხელოვან დედაკაცს; და ამ ოთახში შევიდა დონტუნი რბენი.

— ისლად როგორ არის შენი გასრდილი? ჭკვიანსა ჭკვიანმა და მოუხლოვდა დედაკაცს.

— ესლად უკეთ არის დონტურა. გუშინდელს აქეთ მჭკვლები აღარ მოსვლია

ჭკვიანი მივიდა ავანთან, რომელშიაც ეძინა მშვენიერს უმირწვილსა. ის იყო ფერ დათეთქილი. ძაგრამ იმისმა მშვიდობიანობით ხუმნთქვამა და წითელმა ცოტათ გაღებულმა ტუჩებით დიმილმა დაამშვიდა ჭკვიანი ავანტურაფობის გამა.

ჭკვიანმა მისცა რამდენიმე დარბევა გამსრდიელსა და საჩქაროთ წავიდა

მოხრუნდა თუ არა შარეიშია, ის წავიდა ერთს მშვენიერს სასლში, ჯცმა მოასხენა სტუმრის მოხვლა თავის ქაღალტონსა, რომელიც იქნებოდა ორმოცდაექვსის წლისა, ესეც ამ ჭკვიანის ავანტურაფობიანი იყო

— როგორ ატუობთ დღეს თქვენს თავსა? ჭკვიანსა ჭკვიანმა.

— ოს, დემართო ჩემო! უშასუსა დედაკაცმა და უცებ მიიღო შეწუსებული სასუ: — თქვენს გარკათ იცით მაქსიმე, რომ მთელი ჩემი სიცოცხლე მიდის ტანჯვაშია.

მაგრამ ამ ქალბატონსა ჰქონდა ძრეულ მრთელი შესედულობა ჰ სიმსუქნე. კვირში ორჯელ სამჯერ გადიოდა ქვეუანში, ეს იყო მუ- რაც აქამდისინ ძრეულ ღაშაში ჰ შესანიშნული მოყვარული კიკლე- ტობისა, თუმცა უკვლახ არწმუნებდა რომ არ უყვარს ჩატმა დახურვა- ზანტყოფობა, რომლისაგანაც ესა ჩიოდა იმყოფებოდა მარტო ამის თეძქმისა; მაგრამ ჭკვიანმა ჭკვიმმა იცოდა რომ ამას გერატურით ვერ დახურებს. ჰ ამღევდა დასარწმუნებელს წამალსა

—რა მადლობელი ვარ თქვენნი, სხეგარელო მაქსიმო, რომ მოხ- გედით ჩემ სანასაკათ! სთქვა დადავაჲ მის: — უფალი მოყე იყო ოქქენ- თან გუშინა; მაგრამ თქვენ არასდროს შინ არა სართ.

—რა უდიდესის მიხეზით მაშეცა ზატვიო, იმის ჩემთან მოხვლი- თაჲ

—მისეზი მართლა უდიდესია. თქვენ იცით დობტურო, რომ ჩვენ ვათხოვებდით ჩვენ ლეონტინასა ჰ ამ ნიშნობის გამოთ გვექნება სტუძობა ჰ უფალი მოყე მოვიდა თქვენთან დასაშატეებლათ დღეს ჩვენთან სადილათ. —

—ის იყო ისრე კითელი, რომ მამწერა მავის გამო ბარათი ჰ მე მოვედი ბოდიშის სათხოვნელათა...

—ო! მე ძრეულ კარვათ ვიცი თქვენნი უსიყვარულობა სასოგად- ლობისა წაართვა უფალი მოყე. — მაგრამ ამ შემთხვევაში არ შივიდ- ებ თქვენს ბოდიშსა. უარის თქმას ჩვენ შევნიშნათ თქვენის. მხრით უმადურლათ ჩვენი შეგობრობისას.

—ღ იეოს თქვენი ნება. თქვენ ისეთის სიყვარულობითა მთხოვთ რომ მე არ მინდა ვაკისრო გამტყუნება უმადურებაში.

—ჰო, კერე კარგია! მაგრამ, ყოველ შემთხვევაში თქვენი აქ ყო- ფენა თქვენთვისაც სატკებლობა იქნება. უნდა გითხრათ რომ როდე- საც ლეონტინა იყო ხასწავლმებელში, ის გამგობრობოდა ემარწვილ ქალსა დიდ ვეარისსა ჰ მდიდარ ობოლსა, მკონია იმასა აქვს წე- ლინადმი მარსანი ათისი ძირსკვი შემოსავალი. ჰ იმთ ერთმანეთისა- თვის ძირი მიეცათ საუგუნოთ მეგობრება ყოფილიყვენ, სხვათა შორის ლეონტინას არ ენასა ისა ოთხი წელიწადი, მერ შირველათ ძრეულს სწუსდა, ჰ მერე დაავიწედა ჰ აღარ იგონებდა; მაგრამ უცებ ამ ერ- თი კვირის წინათ ჩვენთან მოვიდა მადმოხელ დე-მარსანი.

ამ სახელის გაგონებაზედ მაქსიმე უცეო შეკრთა.

— მადროსელ დე-მარსან! განამოგრა მაქსიმმა.

— განა თქვენ იცნობთ იმას?

— არა, მე მხოლოდ დღეს დღით შევიკეე მაგისი გვარი ერთი ღარიბი სასლობისაგან, რომელნიცა სტროგოვიჩენ მაგის სასლში.

— როგორც ეტყობა, მადროსელ დე-მარსანს აქვს სამკვალთო სასიათი. ჰ თავის ნათქვამი ჩვეულება. ის აქამდინა ცხარობდა სენიერმენის მამულში თავის ბებერ მამიდანთანა, რომელიცა ძველებურ მარკიზსთანა, რომელთანაც ვერ შერეგებუდიყენ ერთმანეთში სასიათთანა. ჰ რომდესაც შეუსრულდა რც ჰ ერთი წელიწადი, მაშინვე აჩქარებულა გამოისნის თავი ამისთანა უსამოგრო ავეყნებისაგანა. ამობენ მთოვრელებისაგან ილაჯი არა აქვსო. ჰ არც არას განსჯირველი: სასიო ღამისა, ჰ შირველი ძრეულ მდიდარი. მაგრამ თურმე ძრეულ აფასებს თავისუფლობასა. იმასთან იმეთება მხოლოდ დროს გამტარებელი დედაკაცი, რომელიც უსრულებს ყველა იმის ნებას. ჯალენტინამ სირვეს მისრც ჩემ ქალსა დღეს სალამოკოდ ჩვენსა. მოხელისა. ჩვეში ვსთქვათ საყვარელო მაქსიმო, მე ძალიან მსიარული ვარ ამ მეგობრობისა გასალებს. სომ ცუდი არ იქნება რომ უფალი მოყე გაუსდეს ნოტარეუსათ ამისთანა მდიდარ ქალსა? ჰ არუ თქვენ რატო არ გასდებით იმის ჭქამათა მაქსიმ? როგორც სედავთ მე ესენი ყველა ვითუქრე ჰ გადაწვივიტე. ეს, დღეს განსამთ ერთმანერთსა. ყმარველი ჭქამი გამოესაღმა უფალს მოყესა ჰ წავიდა ღრმად ჩაფიქრებელი.

დე-მარსანის სასკლმა მართლს გაუღვიდა მწუხარე მოსკოვლები ბერისა. დევეში გაბმული ამისა მამა იყო დაღუბული ჯალენტინას მამისაგანა. დედაც მოკვდა ამ მწუხარობისაგან. ბლას, ასალი ჰ უკანასკნელი უბედურობა მოუვიდა მაქსიმეს კადვე ვიკონტ დე-მარსანის გამოთა.

ვიკონტ დე-მარსანი ყურებდა თავის დიდკაცობას დიდან ამპარტანობათა. ჰ ვინც დიდის ვარისა არ იყო ეს უყურებდა იმთ როგორც უღირსსა ჰ უადრისებსა. მხოლოდ შალკონიცი ბოქრონი ამისი ამსანკი სასწავლებლში, დაწრომალყო მკობროთა.

საუბედურთ. ბერის მამა შეხვდებოდა სოლმე რამდენსამე ალაგსა შალკონიკს ბოქორისა; ვიკონტ დე-მარსანმა დაწყო ავანტურა რომელიც ბლას მაისკარც ის იყო ამისი სიყვდილისა. რომდესაც

ერთხელ შეერილობაში, ოქენი გაცოფებული შალკოქნიკი ბოჭორნი უკადრისის ქცეითა; დაუწყო ცუდი ღვაწლი იის მეგობარს დე-შარხანს. ამასვე მისდა დეული. ოქენი მოქელა შალკოქნიკის ბოჭორმა.

მაქსიმე შესრულდა ოცის წლისა, როდესაც დაწესდა ახალი. უფალი მოეწე იყო ამისი მამის მეგობარი, მოეწეს ცოლსა თუმიტა ქქონდა ნაკლებულეს რომ იყო სუსტი ხასიათის შატრონი, მაგრამ ქქონდა კითხვი გული და დაუმტკიცა მაქსიმეს სწორე დედობრიული სიყვარული.

ეს იყო ამისი წასრული თავი გადასაკალი.....

სხვათა შორის, ქქიმში გამოესალმა უფალს მოეწეს და წავიდა სენტუანსკის სეიგნამდინა, იქიდან ბატინიოლში ის შევიდა ერთ შატარას ხასლში, რომელშიაც ეწყო მეხილი. როდისმე ხსალი და კარგი ესლე იყო დამკვლევალი და გაცოფილი.

დადაკარგა შეიყვანა ქქიმში, აჯანყოფე ქალთანა, რომელიც ვერ არ იყო ოც და ოთხის წლისა. მაგრამ ისეთი აჯანტყოფი, და მოხუცებული, რომ გეგონებოდა ოც და ოთხის მეტი არისა.

თუმიტა უდროთ დამკვლავდა სხე აჯანტყოფეს, მაგრამ კიდევ შეენასა შესანიშნავი ხილამასე.

განიერი მუქი კაბით ეს იყდა კრესლასე, და თუმიტა იყო უბრალოთ ჩაცმული, უმარწვილი დადაკარგი გამოიჩინებოდა გამოუთქმელ მშენიერობითა. თავისი დიდრონი შავი თვალებითა და მწუნარეგულის ამდგრევით აჯანტყოფი შესვდა მეითხკელის ხასით ქქიმსა.

— გული დამშვიდეთ უთხრა მაქსიმეს: — დღეს ის სრულებით კარგათ არის. აჯანტყოფეს დრმათ ამოიხსნა: ეტყობოდა რომ გული დაუმშვიდდა: მაქსიმე დაჯდა ამის შირ და შირს, იმას მაგონათ რომ გამოქვითის აჯანტყოფეს სატკივარი, ის შევიდა დრმა ფიქრებში.

იმისი ჭკვიანია, და თითქმის მელოტი თავი, ეკოფობდა იყო დიდს მძიმე ფიქრებშია. ამისი ყოფა ქცევა უმარწვილქალთანა იყო შირ აურული, მაგრამ ამას თანავე როგორღაც ცავი, ერთა სიტყვით უმძიმებოდა იმასთან დიდ სანს ყოფნა.

მინამ ქქიმში იყო ჩაფიქრებული. აჯანტყოფი შესტკირდა იმას დიდის სიყვარულითა, და იმისი შავი გრძელი წამწამებიდან ჩამოსდოდა ცრემლი, რომელსაც ხანქართვე იქმენდა. მალე ამას მერიალ

ლოყობსედ გზოხნდა აღისფერი სიწითლე, მძიმეთ დაიწყო სუნთქვა
 დ შშალი სველება გამოვარდა ამის გულიდანა.

— ო, თქვენ კიდევ სულ ასველებთ ლუისა? ჭკითხა მაქსიმმა მო-
 ნაწილეობითა.

— ო, ეს უბრალო!

— სულაც არარის უბრალო; ეს არ უნდა გაუშვათ ჯერუგდებლათ. მა-
 გრამ მე იმედი მაქვს რომ რამდენსამე დღეზედ სრულებით კარგათ
 გასდებით; მაგრამ ჭკერი ნამიანი იქნება, დასველა არ დაგადგებათ
 თქვენი შინიდან გამოსულა აგრძალებული იქნება.

— მე ძრვიელა მსურს, რომ ნება მაძრეთ წავიდე ოტუილში.

— იქით კვირას, თუ ჭკერი კარგი იქნება

ორივე დახუდნენ.

კედლის საათმა დაჭკრა ექვსი საათი. დ მაქსიმე საჩქაროთ წამოდგა-

— თქვენ კიდევ ვადისართ?

— დის. დღეს მე დახატეებელი ვაქვს სადამოხედა, დ კიდევ რა-
 მდენიმე ავანტურული დამრჩა სანასავი.

— სვალ იქნებით ოტუილში?

— უეჭველათ.

— და იქიდან აქ მოდით დ მითხარით კარგათ არის ის კიდევ.

— მაგში ეჭვი ნუ გაქვს საყვარელო ლუისა.

ლუისამ დაიწყო ტირილი როდესაც დარჩა მარტოთ.

«როთ უნდა იმას რომ მე სიმართლე შევინახო?» წაბუტბუტა იმას
 ოხ! რისთვის უნდა გიფიცდოდ, როდესაც ეს სიტყვებსა სატან-
 ჯველი? მე იმას აღარ უფერვარ — მე ვსივამ!

კიდევ რამდენსამე წამს იფდა ჩათვიქრებელი.

«უფალო შემინდე დ წამიუვანე შენთანა», ერთბაშით წამოიძახა
 ამანა დ დაიკრიფა გულსელი.

უფალო მოყვას ჭკონდა წვეულობა ქალის ნიშნობისა. ლონტინის
 იყო განბრწინვალებელი დ ძრვიელ მსიარული. კალქტინა დ-მარ-
 სანი მისი შეკლის ამსანაკმა, დიდათ გააკვირვა საღსი თავისი სიღ-
 ამაზობით დ მაღალ შრდილობითა. ამას შეუსრულდა ოც დ ერ-
 თი წელიწადი, მაგრამ შესედელობა ჭკონდა თექვსმეტის წლისა — ი-
 ამდინ მთელი, ხსიერება ჭკონდა ნაზი; მაგრამ. კარგი დამთვარიელ-
 ებელი მაშინვე შეატუობდა იმას ლურჯ თვალებში დიდ გულადობას.

«იმას ჭკვიან შუბლზედ ცხადათა სხანდა თავისუფლება, რომელშიაც არ შუქვებდა უბრალო ფიქრებსა. მაქსიმმა კერ შვიდლო რომ არ მოეცანებინა წარსულა მძიმე მოსაგონებლები, რომელმაც აუფეროვ, გული დე-მარსანის სასელის გაცონებასა. ის იდგა გუთსეში ჩუმით, ჭ უფურება გამტარებული მოთამაშეებსა, როდესაც ამასთანა მივიდა უფალა მოყე.»

— ეს სად დამიძლეოთ საუკარელო მაქსიმო? უთხრა ამან: — მე მეგონა რომ შინ წასკვდიოთ ჭ მინდოდა გაგვაზრებულეიყავ თქვენსედა.

— სწორე მოგახსენოთ. როდესაც მე ვარ სასოგადოებაში ჩემი სიამოვნება ის არის, რომ უფერო ჭ დავათვალიერო სსკები.

— მარტო თქვენა ხართ მაქსიმ, დანაღვლიანებული ამ მთელ მსიარულ შეურილობაში. მე ძრეილა მხურს რომ თქვენც ცოტათ გაერთოთ ჩემო საუკარელო მეგობარო. თამაშობა ძრეილ შემყენის თქვენს წლოვანებასა, თუმიც თქვენ იღებ თქვენ თავზედ ძრეილ მოღრუბლულ სასესა. გმარა, გამსხარულდით, მე მეგონა ვალენტინ. დე-მარსანთან დროს გაატარებდით ჭ ითამაშებდით.

— ის სულაცრა საჭიროებს ამისთანა მოღრუბლულს კაცთან თამაშობასა როგორც მე; იმას ისეც შემოკსვევის გარეშე მოთამაშენი.

— თქვენა სტდებით მაგაში მაქსიმ; მე დაწმუხებული ვარ, რომ ის სიამოვნებით მიიღებს თქვენს თხოვნასა. იმას გიდეც უკითხავს თქვენი ლეონტისათვის.

«თუ იმან იცის ისტორია თავის გეაროსა, სომ ჩემი სასელის გაცონება არა ვის ესიამოვნება», ფიქრობდა მწარეს დიმილითა.

— აბა რა გჭკთ ცუდი სათქმელი ამ მშვენიერს ქალსედა? ეგონება კაცსა რომ არ ცოვწონთ თქვენ ისა. ამ შემთხვევაში თქვენ იმ ნებით მსოლოთ ერთი რომელსაც არ მოსწონდეს ეგა.

— თუმიცა მეშინიან რომ მე შემნიშნამენ იმ კაცათ რომელსაც არ შეუძლიან სილამაზის გარჩევა, მაგრამ სწორე მოგახსენოთ მე არა მამწონს მადმოაზელ დე-მარსანი.

— რა არის მაგისი მიზეზი? ნება მიბრძოთ შეკითხო.

მაქსიმმა უამბო რენოს სასლობის მდგომარეობა, რომელსაც თიბთან დამსწრე იყა, ამის გაცონებასედა უფალა მოყე უცებ ჩაფიქრდა: «ნუ თუამ ქალს ბოროტი გული ქქინდეს?» ქვისედა ეს თავის თავსა.

მაგრამ ძალა დაატანა მამსიმესა, მიიღოს მონაწილეობა თამაშობაში. ჯ მამსიმე მივიდა ლეონტინასთან, რომელიც იჯდა გულენტინას ბეჭდვებზე.

— მადმოაზე... დაიწყო მამსიმე, რა მივიდა ლეონტინასთან მაგრამ იმ წამში ერთი მოთამაშე კაცი მიჭურინდა ჯ დაასწრო ლეონტინას თხვენა.

მამსიმე დაინა მადმოაზელ დემარსანის შირ და შირა, რომელიც იჯდა მარტოთ. მეტო ღონე არ იყო ამხატვის უნდა ეთხვენა. გულენტინა თამაშობდა მჭრინგულივით სუბუქათა. თამაშობა დითხანს გაგრძელდა ჯ ეტყობოდა გულენტინა თამაშობდა დიდი ზიანმცენებითა ბაღმა გასწია გათენებამდინა, უმასწიელი ქალი არ მოხვდა არც ერთს თამაშობასა.

ბოლოს, შემდეგ კალე ტინა გაცივდა ჯ გასდა ზვით, მეოთხესა დღეს ამას მოუვიდა სამხელე ფილტვის ანთება. ზვანტუოფის თხვენით, დაუძახეს დოსტურს თხვენა.

მამსიმეს შირველათ არ მიეზიდა გოლი მიკვარს ქალს ედა, რომლის გვარიც იყო მიწეზი ამისი სახელობის უბედრობისა; მაგრამ ეს გულს მიუზიდაობა ცოტოცოტოთ დაეკარქა ჯ ამის მაგიერათ გულში მიუვიდა საცოდობა ჯ მონაწილეობა უმასწიელი ქალისა: ამის თანა უმასწიელი, ამისთანა ღამასი, ჯ ამის თანა მდიდარა, უნდა მამსიმე. დაიწყო თითქმას ქვენიერობის უნახავა!

სიკვდილთან მიწევნულ ზვანტუოფ ქალში ჰქეიმა არა სუჯავა ვი. მონტ დემარსანის ქალსა. არამედ შეწესებულს ადამიანსა, რომელიც უნდოდა უთუოთ გამოეგლიჯა სიკვდილისაგანა.

ზვანტუოფმა მიიღო ბევრი უცნაური ცვლილება, რომელიც ჰქეიმს არც წაეკითხნა წაგნებში ჯ არც გაეგონა ზრობესობისაგანა; ჯ მივიდა იქამდინა რომ ეტვი მიუვიდა თავის მცოდინარობაში, მაგრამ ვიდევ იმედს არა ჰქარგამდა, უკლავა დღე ჯ ღამე.

კაცი ასე განქილია, რომ რამდენიც ბევრს იტანებდა ჯწავლებას სწებს რასეუდმე იმდენი უფრო სიყვარული აქვს იმისი. ისეც მამსიმე დაიწყო მიუვიდა თავის ზვანტუოფისა, როგორც მსატკარს უკვარს თავისი მონადგწი სურათი.

აი მოვიდა ის დრო, როდესაც მამსიმეს შეეძლო ეთქა თავის

თავსა ეს მორჩეხა. არ გიცი ეს იყო ჭკვიმის ცოდნითათუ ბუნების
შემწობა - მსაღოთ ეს დღე იყო ამისთვის დიდი ხისარულობა.

ვალენტინა იყო ბუნებით მრთელი ქალი & რაკი ზესტურობობ,
იყო დამარცხებული, იმან დაიწყო მალე მორჩენა, უფალა მოყენ-
თვით უკეთესი დედაცო ქვეყანასედა, იყო თავგადადებული ამისათ-
ვისა & უუკარდა დედობრიული სინაზითა.

ერთს დილით ვალენტინა ეღაპარაკებოდა უფალა მოსენსა რომ-
ელიც უქებდა ამას უმარწვილს ჭკვიმსა, & არწმუნებდა, რომ, ვა-
ლენტინა სწორეთ იმასი მოვალეა თავის მორჩენისა.

მსუბუქი სიწითლე გამოუჩნდა მერთალ ლოყებსედა უმარწვილ ქალს,
— რასაკერელა, სოქვა ამან: — რა ქამაგონდება იმის . მოდრუდული
& ამაყი ხასე & კიდევ როგორიდაც ზინდი, რომელიც იმან მო-
უვიდა ზემა ხასისა მოყენ წვეულებასი, სწორე გითხრა არ მეგონა,
რომ ის ამდენს შრომას გასწევდა & დაიტანუბოდა ზემა გულისთვის.

— მე თანხმს ვარ მაგასი, რომ დასტურ ობესსა უოკელთვის არა
აქვს ხაყვარელი ხასე, მაგრამ ეს არის იმისი მონა; ამისთანასუეველ-
თვისა აქვთ ზვეს ხაქმურს ექმძემსა; & უფალი ობენი შეწველათ
იქნება გათქმული ექმძემა — მე ამასი დარწმუნებული ვარ.

— მეც იხე ძგონია, რომ უფალ ობესსა აქვს ბევრი ღირსება,
სოქვა ვალენტინამ ერთ წამის დასუძების შემდეგ.

— & თქვენ სწორეთადა გგონიათ ეკა, ზემო ხაყვარელა შეილო.
& რაც ზემსედა არის დამოკიდებული, ძას შემდეგ რა მე ვიყავი და-
მსწრე, იმასი მოვლისა & სრუსობისა თქვენ აკატურობაშია, მე დავი-
ცევი იმისი ღრმა მატებს ცემა & ხაყვარული.

— როგორც ეტეობა ის უნდა იყოს უბედური: იქნება სასლდობისა-
გან ბევრი უნიამოვება გამოუვლია, სოქვა ვალენტინამ ხმის ცაცცასითა.

— დაგენადლეკვი. რო თქვენ კიდევ უქეიფოთ გასდით, სოქვა
მოყენმა & დაურა ზარია: — თქვენთვის უაუაით სავირთა ერთი
ფინჯანის წვეის დალეკა

— არა, არა, მე არა მინდა რა!

— ექმძემა ესრე ბრძანა.

— ვარკი დაგიჟურებთ, უმანუსა უმარწვილმა ქალმა ასად ხაყვარ-
უოფარის მორჩილობითა: — & იქნება უფალი ობენი, იტანუბება თავის

მაქსიმი მალმალ მიდიოდა მოკეს ცოლთანა. ამ საუცხოო დედაც-
ცთან, რომელიც იყო ამისი მკორე დედათ ჭ, რომელსაცა ჭქონდა
ერთი ნაკლებულეა რომ თავის თავს უკვლახთვის აკათა სთუღიდა რ-
დესაც ეს ძრეულ ვან ხალი იყო

— ჩემო საყვარელო მაქსიმო, უთხრა ერთსელ ამან ემარწვილ
ჭქიმსა; — შენთვისაც საჭიროა წამლობა; თქვენი მკრთალი ფერი
ძრეულ მაშინებს.

— გმადლობთ რომ ეგრე სწუნდებით ჩემთვისა, მკირფასო მკე-
ზარო, უზახუსა მაქსიმმა. — მაგრამ მე სწულებით კარგათა ვარ.

მაგრამ ამ ვახუსმა ეტეობოდა ვერ დანარწმუნა უფალა მოკე.

— ოს, ღმერთო, ჩემო! მაქსიმ, მიუგო ამან: — თქვენ სიღვეებში
ცხადათ სხანს საშინელი თავის მოყვარულობა! თქვენ დანტურნი ს-
რთ, ჭ იმიტომაც არ გინდათ გატუდეთ რომ თქვენც შეგიძლიანთ
ავთ გასდომა. ეგ ძრეულ ტუღია თქვენის მხრით. ახა რომ მართლა
ავთ გასდეთ მკრე რაღა ეშველებათ იმათა, ვინაც მთელი იმედი
თქვენგანა აჭათ? გეკადრები შეილო მოისკენეთ ცოტათა; ესლა ვალ-
ენტინა კარგათა ხდება ჭ შეუძლიან სწულებით კარგათ გასდეს.
თქვენითაც. ოს! ის თქვენი მოკალა დიდის მადლობისა, თუ თქვენ
არა ესლა იმას ქორწილის სამხადისი არ ექნებოდა. — მაქსიმი შეკრთა.

— განა მადმოხსელ დეამარხანი თხოვდება? ჭქითხა იმან საეჭო-
სშითა.

— დის, გუშინ ლეონტინამ მიამბო მაგისკამოთა, ამბობენ რომ
ახალგაზდა მარკის დეკალმონს იმის მამიდა შეიღს ძრეულ შეუყვ-
რების ვალენტინა. იმას ევარება ღირსება ემარწვილი ქალისა.
იმ ოთხ წელაწადში რომელშიაც ისინი ერთით იყვნენ, რომდესაც
იმისი დედა აშეკუნშათ იყო ვალენტინასი, როგორც თქვენ შეგიტ-
ყვათ.

მაქსიმი გამოხსლმა მოკეს ცოლსა, ჭ დაბრუნდა შინ დიდი გუ-
ღვამეოთებულა.

«ისა თხოვდება ეუნებოდა თავის თავს მაქსიმე ხანჩხლით, შე-
მდგომ განაგრძელა: — ჭო, მაგრამ მე რა რომ თხოვდება?... განა
მე რომდემე ფაქში მიქანია მკრთა ამ დიადრა ქალისა? როგორც ამისი
არა, ისრე სხვისა. ჭ ან განა შესადლებელია ჩემთვის ცოლის შერთ-
ვის ფაქრა? გმარა განაგრძელა ამან დამხედებულა: — უნდა შევიდ-



ლო ავიტანო ხატანუკელი რომლის მოსარული თითონ ხეენა ვართ მე არ უნდა ვინიელო არამედ საქმი გავაჩიოთა.

მაქსიმე შინიღამ შირდაშირ წავიდა ასაღვასდა დედავაცთან რომელიც ცხოვრობდა სენტუენსკის სეივანში.

— დღეს ყოფილხართ ოტუილში ჩემო მეგობარო? ამ კითხვით მიეგება ჩვეულებისა მეზრ დედავაცი ჭეჭიმს.

— არა. არაყოფილვარ. უნახუსა იმან: — მაგრამ ღვთის გულისათვის ნუ შესწუხდებით. ეპარწკალი დღედაღლე სიმართლეშია და უნახედ მოდის. გუშინ სულ გარჯათ იყო.

— თქვენ იმედს მძლეუდით რომ მალე შევიძლება ვარში გასვლასა იუ ძირიელა მსურს დაგოცნო ჩემ ემარწვილსა.

— ჭარბი ვურ ვიდევ ნამიანია. მოიცადო მინამ ვაი დარი გამოვამშინ შეგიძლიანთ გასვლა. მე ვი სვალ წავალ იმის სანახავათა და იქიღამ შირდაშირ თქვენთან მოვალ და ამხუხ მოვიტანთ.

— და ხარეთვე არ მახუჩებთ დღევანდელ საღამოს და არ დარჩებით ჩემთანა? ჭკითსა ემარწვილსა ჭკითს: — ხერ ერთი თვეა რაც თქვენ ერთი წამით მოდიხართ.

— მე ბერბი ავანტუოთები მუახს; მკრამ ჩემი ბედით. თითქმის უგელანი მოჩნნენ. ასე რომ დღეის შემდეგ შემიძლიან დიდ სანს დავრჩე თქვენთანა. მშვიდობით, ნახვამდინ!

მაქსიმმა თავის სიტყვას ახსრულა, და ზღარ წავიდა იმ დღეს ვალენტინა დემარხანთანა.

ამის გამოთ ვალენტინა მეორეს დღეს მოეგება მაქსიმს მეგობრულის ვადრებთა

— გუშინ რათ დამაკელით თქვენი ნახვა დობტურო? ჭკითსა ამანა.

— ესლა თქვენ თითქმის შეგიძლიანთ სრულებით მოჩნეთ ჩემ მოუსვლელობითა; უნახუსა მაქსიმმა შეშლით: — და ნება მიბოძეთ გვიან გვიან მოვიდე.

— სულაც არა, გაწვივითინა სიტყვა ვალენტინამა. სწორე გულითა — ამბობენ, რომ ჭეჭიმის ნახვა, რომ მანგანაც ავანტუოთა დარწმუნებული უფრო ბერბსა მოქმედობს მინამ სხვა და სხვა წამალი.

აქ უეცრით შეიძალა, შერცხვ თავისი ნათქვამი სიტყვებისაგანა. გაწითლდა, ხერბა სიტყვები და ძლივს გამოცვალა ლანარაკის სავანი. ამისმა შეშლამ უფრო გაამტვრა მაქსიმე. ამის მთავონდა ვალენ-

ტინას ნათქვამი სიტყვები ისეთი მეგობრული, რომელიც ეს მთავ-
გონებელი ამისთვის იყო სხარული, ჰქმნის სიტყვები. ავ-
რუივე ამას მოგონდა ვალენტინას უფროსი როგორც ნაწი თვალებ-
ბით შესტყუროდა ჰ უნდოდა მადლობას მოეჩინებოდა.

«კმაძა, მე შეშვდარი კარ!» წამოიძახა ბოლოს მაქსიმმა გაუგებ-
ბული თავისთვის «დ თუცა რომ შემდარი არ გიყო» მოუმატ-
ამან ნაღვლიანად სხით «მე არ შემიძლიან ამისი შეუვარება; არა! თ!
მინც დაუვიწყებ... მე მინდა დაუვიწყო!»

მაშინ ამან მოსწერა მოუყენ წიგნი, ჰ სთხოვა რომ იმან ბოდიში
მოითხოვას ვალენტინასთან, ჰ დაარწმუნოს რომ ეს საჭიროა
სედავს სხვა ჭკიმი გამოუგზავნას თავისი ამხანაგთაგანი, ამიტომ
რომ ამას გამოუხსნა საქმე ჰ უნდა წავიდეს რამდენიმე დღით მგზა-
ვრათ.

«ნეტავი ვიცი, ეუბნებოდა მაქსიმე თავის თავს ნაღვლიანის
ღიმილით როდესაც წიგნს ბუკდევდა «რა გზით შეიძლება გრძ-
იფროვოს ქვეყანაში ჰ ტუყვადი არა სთქვას?»

განვლო მთელმა კვირამა, ჰ მაქსიმე არ მიდიოდა თავის მშენ-
ერს ავანტურათთან.

ერთ დღეს ამან ძრიელ შეშინდა, როდესაც დაინახა მოუყენი მე
წახებული სხით შესული ამის ოთახში,

—ნეტავი რა გიყოთ ჩემს საწყაღმა ვალენტინა? ჭკითსა მოუყენმა
ჟვდრებით: —რათ გახდა თქვენ წინ დამნაშავე? გუშინ საღამოსედ
შევიტყუეთ რომ თქვენ ფიქრობდათ არა გქონიათ შარივიდამ გასვლის-
უფალი მოუყენ ქალი იყო ვალენტინასთან ჰ იმანსთქვა რომ რამდენ-
ჯერ უნახვარათ, თავის დედის სასლშია. თა! თქვენ ბეკრველ დაუ-
ვედრებთ თქვენს თავს. ამისთანა უცნაურ დაუდევრელობაში.

მაქსიმმა არ იცოდა რა ზახუსი მიეცა. მოუყენმა განაგრძოდა

—თქვენ თითონ კარგათ იცით დონტურთ, როგორც საჭირო
რის ვალენტინასთვის თქვენი უფრის ჯდება: ასლა იმის თავის დანებება
როდესაც თქვენ დაუმტკიცეთ მოვლით ჰ შეგწოებით ავანტურეობის
ადროს, ესლა სხისს სულ ამით უნდა გახდეს.

—განა კიდევ ავთ გახდა? ჭკითსა მაქსიმმა თითონაც შეშინებუ-
ღმა ამ ფიქრითა.

—დაას დონტურთ, ავთ არის ჰ ლოკინში წევს, უზახუსა მო-

უენმა ჩაღვლიანის უკადრებითა.

— ო! ღმერთო ჩემო! ღმერთო ჩემო! იმხდა მაქისაში გაშეო-
თებული სატეკარი მობრუნებულა... ეს ძრეულ სამიძარი იქნება.
წადით, წადით ჩქარა შინა & დაამშვიდეთ: მეც ნასეკარ ხათსედ იქ
ვიქნები.

კალენტინას ავთიმოფობა მართლა ისე ხაშ იძარი არ ეყო, რო-
გორც მოყენს კგონა. ხაკმაო იყო რამდენი მე შექცისიძს მოხვლ,
რომ დაებრუნებინა სიძრთელე უმაწვილი ქალისა.

— აი სედავო დოსტურო, უთისრა კალენტინამ: — თქვენი შეძწევობა
ჩემთვისა საჭირო არის. თქვენ უნდა სიტუვა მძრეთ, რომ იქამდინ
არ დამანებოთ თავი, მანამ მე სრულიად არ მოვრჩე.

& ეგერ გადეგ დაიწყო მაქისაშია ეოკელ დლე სი არული დე-მარ-
სანის ოტუილში, თუმცა ვან მრთელობა უვავი ლივით გაიწლებოდა
ასლად სიწითლით ვან ტეოფი ქალის მშეენიერს ხსენსედა

& აგერ მოატანა აძრლის უკანასკნელ დღეებმა.

მრთელი კვირა სი არულათ ასიებდა მბრწინვალოობით მზე,
ქეჩიმმა ნება მისცა უმაწვილ ქალს ქალაქ გარეთ სეირობისა, დლე
იყო უმაღლესი მშეენიერი, კალენტინა & მოყენი ერთათ წავიდნენ
ოტუილში, თვით უეუკარდნილს ნაწლში ბულონის ტეუშია. რა მი-
გდნენ იქამდინ, კალენტინა ჩამოვდა კარტიდგან. რომ ცოტა გვი-
სეიროს წმინდა აჭრში, სეებს ქვეშ მომინიგ იყენს ძლ უკა დასურუ
ღნი ნაზის ფოთლებათა, ძეკე რა იგრძხო რო დაიღაღა სეირობი-
თა, ჩამოვდა სვაქიე ასედა, ავიცი ძეგლი მეკობარ მოყენის გვერდ-
ზედა

— ოს, რა კარგია ცხოვრება! წამოიძანა კალენტინამ, & დაუწყო
ხუნთქვა მშეენიერ განავსულის აჭრისა.

— დიას, რასაკერელია, ცხოვრება ძრეულ კარგია უზახუსა მოყენმა
მეტადრე კარგია როდესაც დიდხან ვანტეო ფოზისაგან ასლათა რჩე-
ბი & იწეოფ ასლათ ცხოვრებასა, & ამასთანავე ესდა ჩვენ შეგვიძლიან
თავისუფლათ ვიღაპარავოთ, & არ გშეუძინიან, რომ რომელიმანლაც
მაშიდამ გაგკამოროს ერთმანერთსა.

აი სიტუვების თქამია, მოყენმა შესედა თავის ძვირფას კალენტი-
ნასა & ამ შესედაში ხანდა ამისი დრმა სიუკარული უმარწვილი ქალისა.

— ვთქვამთ რომ გაკთხოვდე. უნდა ჰქონას უმარწვილმა ქალმა მრთლათ გაწითლებით. — თქვენ შინა დაჩხვებით ჩემთანა განა ჩემი კეთილთა მეგობარო!

— განა თქვენ მაგში ეჭვი გაქვთ! მაგრამ ესღა რაზედ მოიგონეთ გათხოვება, განა გუკავთ ვინმე ფიქში საქმრო! ჰქონას მოხუცმა დედაკაცმა ჯეკუობოდა სახესედა რომ ცოტათ დანადგლიანდა.

— იქნება, უმარწვს ვაღენტ ნამ. საიდუმლოს სახით.

— ღმერთო ჩემო! ღმერთო ჩემო! ნუ თუ თქვენ უფროს უბედობთ თქვენი მიმიდაშვილის თავ დატრფიანლებსა! მე მაგისი ძრეულ მუშინიან. ამიტომ რომ ეს შირველია ჩემს დღეში რომ თანახმა არა ვარ თქვენთან მაგ გრძნობაში, მარკისსა ხელ დედის სახითი აქვს: ის არის თავის თავის მოყვრული, რომელიც თავს გინგნებთ მითომც შეუძლიან კაცისათვის თავი შესწიროს, მანამდისინ თქვენ არ ირქვევით მარკისა დევაღმონათა; მერე რა იქნება... ოს! მე დარწმუნებული ვარ, რომ თქვენ იქნებით შირველი უბედური დედაკაცი ქვეყანაში.

უმარწვილი ქალ: არ უშლიდა თავის ძველ მეგობარს გამოეთქვა თავისი ფიქრები, ჯე არ უშლიდა იმიტომ რომ თითქმის იყო შექლილს მდგომობაში. მაგრამ რა დანახა იმის ღოუბსედა ცრემლი, მშინვე აჩქარდა დაერქმუნებინა.

— მე სრულებითაც არა ვფიქრობ მარკის დევაღმონის დატრფიანებსა. სთქვა ვაღენტისამ: — მაგრამ აი რა ჩემი კეთილთა მეგობარო: მე უნდა გავიტყუდეთ საიდუმლოში. სწორე გითხროთ, აქამდის თქვენგან არაფერი არა მქონიარა დამადული.

— მე უფრო გვიღებ შეილო.

უმარწვილი ქალ: ხელი მოუჭირა მოყვსა.

— და ან ვის უნდა უთხრა ჩემი გულის მახსენი, თუ თქვენ არა ჩემი კეთილთა მეგობარო! თქვენს ხართ ერთით ერთი აღმინი რომელმაც დაშინტკნე წორეთ თავის გაწირა ჩემთვის, ამიტომ რომ დედა ჩემი არ მახსობს. ასღა შეიტყუთ: მე მიუვარს კაცი კეთილ შობილი, ამაყი, ჯე ნაწი გულის მატრონი. კაცი, რომელიც არის დაბადებული რომ უმარტროს სუსტ აღმინს ჯე შეიტყუოს ჩემი გრძნობა: არ შეგიძლიანთ წარმოადგინოთ, როგორს სისარულსა გგრძნობ ამათი, რომ მიუვარს ისა:

— ვიზედ ამბობთ შვილო? გვდილობ მოვიგონო მაგრამ სწორე გითხრა კერპის მიზანსია....

— არა მკონია რა ის იყო მდიდარი, განაგრძელა ვალენტინამ: — მაგრამ განა ჩემი სიმდიდრე საკმაო არ არის ორივესათვის? მე მოვალ ვარ იმისი ჩემი ხიტოცსლითა, ჭ ის იქნება ჩემი მოვალე ბედნიერებითა.

— როგორ. ნუ თუ თქვენ გიყვართ დობტური ობენი?

— ღმერთო! მაგას როგორ ამბობთ! მე ვგანკალოთ... ნუ თუ თქვენა გტანით, რომ უფალს მაქსიმს არა აქვს სიუყვარული?

— განა ეგ შესაძლებელია, რომ არ უყვარდეთ იმ გაცნ, რომელიც თქვენ გიცნობთ? მაგრამ მე შორს ვიყავი მაგ ფიქრებისაკან, რომ თქვენს ძეგ, არუბთ იმ უძარწვილს ჭქამსა, თქვენ, მაგისტანსა შშენიერი, მაგისტანსა სიმდიდრის შატრანსი!

— აი კადეტ ეგ არის ავარნიოლარისი, ჭ შესაყვარული ქმარი....

— ჭ ოსისი თაობა მამა შაშუელის ქალი!

— თქვენს სომ იცით ჩემი ფიქრი მაგ ძველ მამა შაშუელისა, თუმცა ძრეულ სტდილობდნენ რომ ისრე გაკვსარდე რომ შვირათ დამეფარებინა მაგრამ ვერძოუსდათ. ჩემის ჭკუით კაცის უყუყუსი დიდკაცობა არს ჭკუა ჭ გული.

— რასკურელია, მე უთანახმოარ გავსდები მაგ ფიქრებშია, ვალენტი ნა.

— ესა, როდესაც მე თავისუფალი ვარ ავარნიოლ სექსრო, მე ორე გადამიწეუბთა: მე ვიქნები დობტური ობენის ცალი, თუ ორე იმას არა აქვს ჩემი სიზისლე. ერთი ეს ფიქრი ძრეულ შტანჯამს. მაგრამ თუ იმას არა ჭქონდარა სიუყვარული ჩემი, განა იმ სახით ეცდებოდა ჩემ შორჩენასა, ჭ იმ სახით თაგკაწირვით ჭ მონაწილეობთ მამ ვლიდა?

— რასაკურელია არა; ჭ მხოლოთ მე ესლა მაგონდება წანსული ჭ ესლა შესძის შიზუსი იმისი ღრპათ შეწუსებინა, რომელიც. მა. განძანინა როდესაც თქვენ იყავით უიმედოთ ავანტურაფი. მე დარწმუნებული ვარ, რომ ან იყო იმ შეწუსებაში იმითომ რომ უყვარდით თქვენს. ისე თავს რათ შოიკლამს კაცი ეველა ავანტურაფისათვის შეტადრე ჭქამი: ჭქამები შეწვეულნი არიან სტანჯუელისა ჭ სიკვდილის სასკისა....

ვალენტინას კტორა მოუენის ხელი, ჭ ბოლოს სიტყვის თქმამი ძრე-

კალენტინა,

— მკრამ, მიუგო კალენტინამ: — ამ რადიკალურ ხანში მე არავინ დამიბედებელი მკვლავს ვხედავ. უფალი მაქონდა სულ გვიან გვიან მოდის ჩემთანა, ღმერთო იხე ცივათა, რომელიც მძიულ ქათამს მე ესა.

მკრამ მოყენი თავში ან უშვებდა ამისთანა ფაქტებსა, რომ ესამდებელი იყო, რომ იმ კაცს ან უყვარდეს კალენტინა, რომელიც კალენტინას უხდა მოაწონებს თავი.

— მე დაწმენებული ვარ, რომ მაქონდა განკუთვნილი გიბეჭებთ თავს ატრე გულს ილათა, უხდა დამადონს მკვლავს სიყვარული, უნახუს მხსენსა დედაკაცმა: — იმას ეძიებან, რომ ან გააბტყუეს სიძლიერის სიყვარულობაში, თუ რომ მკატუობენ იმას თქვეა სიყვარულსა.

იმ წამში გამოჩნდა მძვენიერი უმარწვილი თავის გამსრდელებათა ღმერთო გადევ სსკა დედაკაცთა, რომელიც უხდა ყოფილიყო იქი-ლი დედა

უმარწვილი ვერ გადევ ვერ დადიოდა მკრამ ფესვდა. გამსრდელები უნახ მოსდევდა, ღმერთო მხათ უჭირს რომ დაიჭირებს თუ ვინ-ღობას იქცეოდეს.

უმარწვილი მიდიოდა ზირდაზირ კალენტინასთანა.

რადამც სმაურობამ მასკედინს გამსრდელებსა ღმერთო უმარწვილმა თი-თონს გადახდგა რადიკალურ ნაბიჯი.

— ფრთხილათ უახსნა! დაუძინა უმარწვილმა დედაკაცმა გამსრდელებს ღმერთო მკრამ რომ დაიჭირებს უმარწვილი.

მკრამ უმარწვილი უთუთ წაიქცეოდა, თუ რომ კალენტინა ან მოსწრებოდა ღმერთო ეყვანს სულთა.

— ან ვინც რადიკალს გადაუხადოთ მადლობა! უმარწვილს უცნობმა ქალმა.

კალენტინამ მამინე მკვლავ უმარწვილს დედასა, იმის დადენებულს სიმძვენიერსა თუმიცა იყო საავანტურადი ღმერთო დათუქალი

— ენა მძვენიერი უმარწვილი! წამოიძინა კალენტინამ დიმილით ღმერთო უმარწვილმაც გადაღო თავისი ადრის ფერი ტუჩები რომ გაუღიძობს ამასა.

— თქვენ მძიულ კეთილი ბრძანებით უნახუსა უცნობმა ქალმა დედობრივი სიამაყითა.

—ოო, რა ხაკვირელი შავი თვალებია! რა მშვენიერი თმებია! გინდათ მაკოცოთ ხეშო ჰატარს მეგობარო?

—ო! რასაკვირელოა, უზახუსა დაღამ:—აკოცე ამ ქალსა მაქსიმ.

ამ სსკელის გაგონებაზედ ეს უსრწვი ია უმფრო მეტად მშვენი-
რი გამოჩნდა ვალენტინას თხაღებში; ამან მაცრა დაუწყო კოცნა
მის ანიებულ ღოგებსა.

—გამოიხსალე ამ მშვენიერს ქალსა ჭ წავიდეო შინა უთხრა დე-
დამ უსრწვილსა

უსრწვილმა მიიტანა ჰატარს სელები თავის ტუჩებთანა ჭ გაუგ-
ზანსა საღამო ვალენტინასა.

უჩინამ აიყანა სეღმა მაქსიმო ჭ გაჭყე უჩან ასალკასდა დელსა
მაქსიმე მეორეს დღეს წავიდა დეამარსანის ოტუილში ჭვითისო
ვალენტინას თუ როგორ გაატარა გუშინდელი სეირობა.

ვალენტინას ჭვესდა სტუდენტა: ერთი ვიღაც მოხუცი დედაკაცი
ღ ერთი უსრწვილი გაცი.

მაქსიმმა მამიკ იცნო მარკისა დეკალიონი, რომელსაც მადამალ
სედავდა ვალენტინას ავამეოოობის დროს

უსრწვილი ქალი შეწითლდა რა დინასა მაქსიმე ჭ გაუშვირა სე-
ლი

—დოსტური ბებნი, გამოიუცსდა ვალენტინამ უსრწვილ გაცნა,
მერე მიუბრუნდა დოსტურსა ამ სიტყვებით:—მარკის დეკალიონი
ი მამიდაშვილი.

დიდი სსმძარი იყო მაქსიმესათვის ეს გამოცხადება.

ამას მოაგონდა სიტყვები მოყეს ცოლისა როდესაც იმან უამბო
მარკის დეკალიონი თხოულაბს ვალენტინასა. შირველი ნახე
რკისის ვალენტინას ხასღმა იყო ამხათვის სწორეთ ხატანჯველი
გრამ ამან იმოდენათ შეიძლო, რა შეიძაგრა თავი ჭ აჩვენა მძეი.
ობიანათ

რა გაიგონა თავის ავანტურისიგან დარწმუნება, რომ სეირობამ
იმოქმედა ხასრეგელათ, მაქსიმმა მიიღო ცოტან ხანს მონაწილეო-
ბა საერთო ღ შარაგმა ჭ ხასქართო წავიდა.

მოყენი წამოდგა გააცილოს ჭქაიში, ჭ დაუქნია თავი ვალენტინას
შახუსით რომელიც იმან ანიშნა თვალებითა.

—დოსტურო, სთქვა მოხუცმა დედაკაცმა რა გააცილოა გარკო

—მადრიძისეულ დედაჩხანს რა ძრეულს სურს თქვენი ნახვა დღეს
სალამოზედ თავის სასლში.

—მე ყოველთვის მისათ ვარ მადრიძისეულ დედაჩხანის სამსახურ-
ისათვის, უმასუნსა მასწიმიმს საჩქაროთ, ამიტომ რომ მოუთმინლათ
ელოდა დარწმობილიყუ მარტოვს ემინოდა არ გამეხსთქვას თავის
გულის მასუნსა.

სალამოზედ მივიდა მასწიმი ვალერანისთან და ჩასა დიდი გამეფ-
ოთობული პირველი, რომელიც ამას თვალესში ეხვეს იყუ სამინველი
სიწითელი ლოყებისა.

—სომ არ გაგაჩვივით? ჰკითხა მასწიმიმს.

—არა, დობარეო, უმასუნსა ვალერანისა: —მადრიძისეულ ვი-
თხრათ ძრეულს გამეფოთობული ვარ, ამიტომ რომ მე უნდა მივიღო
ერთი დიდი საქმის გადაწყვეტა. არას დროს არ დამაგონოდა რაც
თქვენ მონაწილეობს გამეფინეთ ჩემს ავანტურის დროს: თქვენ
იყავით ჩემთვის მომხატობული, მინამ ჰქეძით თქვენ იყავით ჩემთვის
მეგობარი, და აი ჩინათვისა გთხოვთ დღეს ჩემთან.

მასწიმიმს თავი დაუკრა.

—რადგანაც თქვენ მიიღეთ ჩემგან მეგობრობის სასელი, განაგრ-
ძელს ვალერანისა: —მე იმეთი მძევს უნდა არ მეტყვიოთ რჩევის მო-
ციმბასა რომელისადაც მე ვისჯირეობ.

—ბრძანეთ, სიყვესს გამეფათ გიშასუნოთ სისწორითა.

—ეს საქმეს ჩემი ვათხოვებისა, განაგრძელს ვალენტინამ, და სი-
ტყვეში უნდა დაეკარება ლოყების სიწითელი.

მასწიმიც დაუჭერდა, მაგრამ შიშავდა და აჩვენა თავი მშვიდობი-
ანათ რომელითაც იმედი გადაუწყდა გამეფინეთ ქალისა:

—თნ ღმერთო! ნუ თუ არ უყვარვარ ამისა? გაიუქნა ვალენ-
ტინამ: „ნუ თუ ის დიდიობა და მონაწილეობა რომელიც ამან
გამეფინა სულ იყუ ჰქეძის მოგალოდა?“

მაგრამ ლაშარავს განგრძელების საჭიროებაში შეამარტინა ამისთავს
—რამდენი წელაწადა მარტოვსა დედალომნსა სურს გამეფინ
თავის რქათა.

ეს შედგა მარტოვს სახს იმ იმედით რომ შეატყოს მასწიმიმს
სახესი და ცქელალება.

მასწიმი იყუ დამშვიდებული და ეტყობოდა რომ სწორეთ მეგო-

ბრძოლი მონაწილეობით უგდებდა უფროსს.

ვალენტინამ ძლივს ჩაუღწია ტრეპილი, რომელმაც თავლები დაუსველა და განაგრძო.

ამისხათვის მამიდა ჩემს ბორბოკობით მოისმარა თავისი ძალა, რომელიც ჰქონდა მიტომული განთარგან ჩემი ანეკურობისა. როგორ უნდოდა ძალთ გაგებსდნე რძალათა, ამის გუ ისათვის არც გაგებინდი ქვეყნში, და არც თითონ იღებდა ვისმის სხსლში, და ვეგანდი შემწეუდული და იქმდინ მიიყენა თავისი ბორბოკობა, როგორ უნდოდა მოვემოტრებინე მოყენისათვის, რომელიც მიუყარს მშობელი დედასა ვით.

— ეგ სამაგლობას! წამოიძხვს მაქისიმი და განჩსლებით. თუმიცა აძლავებდა თავსა, მაგრამ სხა უგანკვლებდა. ვალენტინამ შეაწყო ეს და მიეცა ამითი გაბედულობა.

— თს, დოსტერო! გაწიკვრინა სიკვება ამან მოტოცსლებით: — როგორ იტოტო რა სარკანვიალი გამოიმილია.

— მერე მარკის დავაღმონ როგორღა იყო!...

ჭკითსა ბოლოს ჰქეიმიდა როდისაც გული შეიძარა.

— მამიდა ჩემს შვილის სამდურავი არა მაქვს რა: ის ყოველთვის ამოუყურებდა თავის დაღას ჩემს გამოისხათს, და მოლოტო ჩემ გამოსვლის დროს იმთ სხსლიდამ დაიწყო გამოსენა ჩემი სიყვარულისა.

ვალენტინა გახეიდა, მიოტო თუ შვიდა ფიქრებში, მაგრამ ეს ცდილობდა ეგები გამოეჩინა მაქისიმი ფიქრები.

— და აკრ ხელი, დაიწყო ვალენტინამ: — მარკის დავაღმონი გა-- მოტსადდა ჩემი სელის სათსოკრელადა, და მიოტორა როგორღა შეუძლიან მოსოკოს როდისაც ვერავის შეუძლიან დამასლას ნების მიტემისა თუ რომ იმის სარბედუროტთ არ მაქმონდეს მე ისა.

მაქისიმი სულ ივდა ჩემათა.

— სწორე მოვასწოტო. განავრძლდა ვალენტინამ: — ჩემი გული ს მიწე ნა იმასთან შარბივის რ მიმ მერე არა არის რა. ეს ფიქრი როგორღა ვეუტოტო: მამიდა ჩემი შვილსა არაფერს ბენიკრობას არ წარმომაღკენს მამის როდესაც მე მხერს როგორღა ჭკუით და გულით მიმიზიდოს იმ კაცმა რომელმაც დავარქვე ჩემ ქმარათა. ნუ თუ დოსტერო, თქვენ გამრისხათ ამ ფიქრებისათვის?

—მი ვბოკებ მაგ ფიქტებს ჭკვიანურისა; მაგრამ მაგსა ახრულებს
ჩიულ ძნელა. რა ანა კსოქათ თუ შეუძლებლია.

—მაშ მაგ შემთხვევაში, მე შეკინისა? ჩემ ოჯახს ვფიქრობსა.

—თუ გრებავთ მოისმინათო მეკობრობაზე რწკას. მიუწოდა მაქ-
სიმმა გავჯერებულის ხსოთ:—მე არ გირჩევთ მაგ ფიქტებთან
დედა კაცს არ შეუძლიან იარახ მარტოთ ხაქათს ხატოცხლას გზა-
ზედა აი ჩემი დარწმუნება.

—მაშა ხადამე. განაგრძედა ვალენტინამ. დიდის გაუბელობით.
ღ გრძნობდა რომ ამისი ბედნიერება აქნება დამოკიდებული იმ ზასე-
სზედ რომელიმედაც თათონ გამოითხოვდა მაქსიმსა:—მაშა ხადამე
თქვენ მიწხვეთ... მივიღო თხოვნა მამიდა ჩემის შეიღისა?

—დასს. თუ რომ თქვენ ხწოტოთ ზაგუვის ჩუპ ვაქვთ იმისი....

—გარგი იყოს თქვენი ნება. მაუგო ვალენტინამ გავჯერებული
:—მე მივეუბნები თქვენ რწკვას ღ ამ ერთ კვირასედა მე ვიქნები
მარტივსა დე-ვალმონი.

მაქსიმს გული გაუხვდა, დიდის ძალა დატანებოთ. რომ არ უღა-
კატოს თანას ამ ლაზარქისა. ეს წამოუდგა რომ გამოასლიოს.

ვალენტინას ალარა ჭქონდა დანი წამოდავრილ იყო, ღ რომდ-
ნად მაქსიმის დაუგრა თანვი. ვალენტინას დაედო შევდარის თერი;
სიკვირესა ღ დავიდა უთხროთ

• გული წაუარდა! წამოთმას მაქსიმს მეშინებულის ხმითა აო,
მგერიანო ფირწვიდო!... •

იმის მაგობროთ, რომ უძილოთ ღ მოაბრუნოს. იმან დაუწყო ტქ-
კრს ღ ლაზარვი გამოუჩნდა ილია სიკვირებოთ.

• აო ვალენტინა! • ამბობდა მაქსიმე. არაჯორ მიყვარხარ, რომ
იფლოთ თუ რასა ვარძნობ რომდასდა ვიქნობ რომ შენ უნდა მი-
ტრე სხვისა! რაგო ნება არა მაქვს წაჯარტო შენ. იმის სელოდამა?
უფერებდა მაქსიმე დიდის სიკვირულით ვალენტინას.

• აო • განაგრძედა ამანს • თქვენს დღეში ვერ შეიკვობთ ამ სხმი-
ნელს ხაიდოთოსსა. მაგრამ მე აქადამ გავიგან მოსაგონებულსა, რომ
უღიარ დარწება ჩემს გულში სიკვირულიმანა •

• აქ ამან მიიტანს თანისი ტუჩები ვალენტინას მსკენიერს თიებთანსა
მაინა ზედა.

მწამში ვალენტინამ გასადა თვალები, იმის მაგობროთ რომ და

უკუდროს ამისთვის გაბედულადისთვის, ამას ღიმილით გაუშვირებელი

— მე ვიფიქრებ მქსიმ რომ უნდა გიფარდეთ უთხრა ვალენტინამა.

— ო! ძმაცივით, ვალენტინა, ეს იყო ერთი წამის ატანება, გეფიქრებოთ რომ მე თქვენ დღეში ველახ მნახათ....

— ამ ერთი წამის წინათ, მე გვრძნობდი ჩემი სიკვდილის მთავრობას. ამიტომ მქსიმ რომ, თქვენ იმადენათ თქვენ თავის ძალა დაატანეთ რომ დამაკურათ მითომ მე არ ვარ, ჭეშმარიტად, ვარ ამ ფიქრშია.

— ოს! რათ დასუსტდა ჩემი ვაჟკაცობა!.. ვალენტინა, ნება მიბოძკეთ წავიდე.... მე უნდა გელი ველო თქვენგნითა.

უმარწვილმა ქალმა დაუწინა ჩელი

— გელი აიღოთ ჩეჩინათა როდესაც ჩვენ ორივენი თავისუფალი ვართ, სოქვა ვალენტინამ ღიმილ. ი. ა.

მქსიმამ შეერთა.

თავისუფალი ვართ; წაიხუტებოტ მქსიმში: — ღიან რასაკურგულია... მკრამ, გამოუცნობა კედელი გაშორებს ჩვენ ერთმანეთისა.

— როგორ? ჭკითსა ვალენტინამ გაფიქრებული

მკრამ იყო ჩემით რამდენსავე სანსა

— მე გამამტყუნებენ უკადრის ფულის მოყვარულბაში, თუ რომ მე მოვხებენი თქვენი კელის თხოვნასა.

— მე ვხივიდა რომ თქვენ უფრო თავისუფალი სანსათისა ხართ მქსიმ. თქვენ რა დავა გაცვი რასაც ქვეყანა იფიქრებს, რავი მე გოვლით თქვენ კეთილ მობალ ვატათ?

მქსიმამ ეტყობოდა მკრამ იდგა თავის სიტყვებდა. ამიტომ რომ ამისი თავის გამართლება იყო ტყუილი მოვინება.

ვალენტინა დავრბული რომ უკადრს მქსიმისა, ჭე ის თავის მეტოკეთილშობილობით მზათ არის ორივე გაბედურდენ, ვალენტინამ მიიღო უნებ ერთ ბაშათ მოულოდენელი საქმის გადაწყვეტა, მკრამ გაფიქრებდა არ შეკლებინოს მქსიმისა, მსიღოთ ესვეებოდა ჭკითსა რომ ერთბაშით თავი არ დასკობს ჭე გამორთვა სიტყვ რე იფიქრებს ჭე ამ ერთ კვირის შუადეკ მოვა.

გამოვიდა თუ არა მქსიმე ამის ხახლიდამა, ამან დაუწყო თავს გამტყუნება რე რათ დასუსტდა ძალა ჭე მწარეთ ნანობა, რომ რა

დაპირდა ვალენტინას კიდევ ნახვისა მაგრამ შიტყმულ სიტყვას ვეღარ
გახტებდე.

განვლო ერთმა კვირემ, დიდის გაუბედველობით ობენი წავიდა
ვალენტინასთანა.

შვენიერი შირი ვალენტინასი სუნთქავდა ბედნერობითა. ამის
გამტურა მაქსიმე. ამას ეგონა რომ ისიც ისე უნდა გატანჯულ იყო
როგორც თითონ იტანჯებოდა უგანასწრელ ნახვის შემდეგ. ამის
გაპირდება მამინ უფრო ძოქმატა რადესაც დანახა საბრალე ვაბ
გრესლასედ დაგდებული.

— თქვენ ბალებში დიდისართ? ჯერ მალე აჩინის ჭკითსა მაქსიმის
ცოტა დადინვის სახით: — ჯერ თქვენ ისე არ გამაგრებულ ხართ, სა
დაძე უძილათ.

— დაძვიდდით, დოსტ ურო: უნახუს ვალენტინამ დიმიდით. მე
გრძნობ ჩემს თავს ისე კარგათ რომ მეტი აღა შეიძლება. მართალია
მე ვიყავი წუხელას ბაღში რომელიც მარგოსა დე-ვალმასა; ჭქანდ
მაგრამ სუ გამოვიკრდებით: მე არა ვიტანციობდი.

«ესრე ჭა როდესაც, მწუხარება მე მტანჯავდა, ამის მარტო
დროს გატარებს თქვენი ჭქანია!» თქვობდა მაქსიმე «მალე გულ
გაუგრძობა საკმაო იყო ერთი ბაღი რომ ამისათვის თქვენ
გამოეცვალა»

— მე არ ვიტანციე, მაგრამ ქალაღში ბევრი ვითამაძე, განაგრძელ
ვალენტინამ: — მე ბევრი ვითამაძე ღ მეტადრე ბევრიც წავაგე

— როგორ, განა თქვენ გიყვართ ქალაღის თამაძობა?

— სულაც არა, ძირიელ შეკავება, უნახუს ვალენტინამ: — მაგრ
იმედი მაქვს შევერიო. გამოცდებით დასტურდო რეერთი წავაგე გუშ
მარგოსას სასაძია?

— არ ვიცი.

— მარგოსა დეკლიონის სასაღში თამაშობენ დიდ თამაშობის
ღ წარმოიდგინეთ: მე წავაგე რცდა სუთი ათასი ჟრანკი.

მერე უნახუს აღარ მოუწავდა ვალენტინამ, წამოდგა აიღო სტოლი
ღამ რადეს ქალაღები ღ მიიტასა რქსიმის თვალწინ.

— მე ვიქმნები თქვისი დიდი მადლობელი უფალო ობენო, თ
რომ თქვენ რჩევას მამცემთ რამდენსამე საქმეში რომელშიც
მინდა მივიდო მონაწილეობა. უთხრა ვალენტინამ ღ მიაწოდა ქა

ლდები ჭკპიმსა.

— დიდის სიამოვნებითა, უნესუსა მაქსიმმა, თან და თან გავეირვე ბუღმა. ამან დაუწყო უურადლებით წაგითხვა ქაღალდებსა რომელიც მისცა უმარწვლმა მასხინქელმა.

— მე შევერტე ამ საქმისა, უთხრა მაქსიმმა რა შეიტყო ქაღალდებს ძალა: — ეს არს ძრეულ უიძვეული. თუ თქვენ მიიღებთ ამამომონაწილეობასა რასაკურველია გაამდიდრებთ ავასაკებსა, რომელნიც თქვენ გზირდებიან საკურველებსა, მაგრამ თქვენ უთუოთ დაჭკარგავთ თქვენს ნასევარს საცხოვრებელს.

— თქვენ ვერ გგონიათ?

— დარწმუნებულიცა ვარ მაგში

— ამ შემთხვევაში სვალვე უბრძანებ ჩემს ნოტრიუსსა გაჭვიდობ ერთი ჩემი სხლთაგანი, რომ ის ფული მივცემ და სავარელს ავასაკებსა, როგორც თქვენ არქმევთ იმათა. მერე უბრძანებ გაჭვიდობ მეორე სხლი ამასთანავე მიუმატოთ სხვა და სხვა საქმეები ამიებსავე მსვავსი, და კიდევ ჩემ ქაღალდში წინაგი, რომლისაგ იმედი მაქვს ბევრი წავაგო, ასე რომ ესენი უკვლავ ერთათ, ძალე გამამისსიან ჩემთვის სამიძარს სიმდიდრისაგან. თქვენ რაღასა ფიქრობთ ამისას დღესურა?

— მართლა. თქვენ ძალას მატანთ ვიფიქრო, რომ თქვენი გონება.....

— ოა! სარწმუნოთ ბრძანდებოდეთ. რომ მე ვსტებობ სრული გონებითა, მსიარულით წაართვა სიტუვა ვალენტინამა; მერე უცებ მიიღო დაღონებული სასე და განაგრძელა: — რასაც მე უამბობ მაქსიმ კიდევ ავასრულებ; განა, მოუმატა ამან და შესედა მოწიწებით მაქსიმსა: — განა თქვენ არა ჭზოვებთ, რომ მე არა ვარ ისრე მდიდარი და თანასმა გასდებით მიიღოთ შრომა ჩვენის საცხოვრებელის მოვალეობისასა?

— ვალენტინა!..... ოა! ესრა გადაუსვლელი უძირა ორმა რა გავშორებს ჩვენ ერთმანეთს? წამოიძასა მაქსიმმა, სრულიად გამოსული დავიდა და დასტყროდა ვალენტინას გამოუთქმელი სიფვარულითა.

«მდივს ესლავი თანასმა გასდება» ფიქრობდა ვალენტინა და ბრწყინავდა სისარულით.

მაგრამ მაქსიმი უცებ წამოდგა; სასე იმისი იყო ძრეულ შესული

— არა, არა, არას დროს! მშვიდობით, ვალენტინა, მშვიდობით.

სთქვა ეს ღ წავადა ხაღვლით გულ ამსებული.

VI

მორეს დღეს ვაღენტინა შეწესებული ნაღვლისგან, დაჟდა და-
კეტილ ოთახშია ღ უბრძანა არაუინ არ მიიღონ. ეს იჟდა ღ ტირ-
ოდა, როდესაც მოუენმა, რომელიც თითქმის იმ სახით შეწესებული
როგორც იმისი ძვირფასი გაზრდილი, მოუტანა წიგნი ვაღენტინასა.
ვაღენტინამ გახსნა წიგნი სთრთოლითა: ამან იცნო მაქსიმის სე-
ლი აი რა წაიკითხა ამანა.

«მე მოვალე ვარ გამოვიცხადოთ მიზეზი, გუშინდელი ჩემი უცებ
თქვენგან წასვლისა, ეს გამოცხადება ძალას მატანს გამოვსთქვა ჩემ-
თვის ხამიძიარი გამოძახებელი; რომ ღითაც, ვგონებ, მე ღრმით
დავეცემი თქვენ თვალში, მაგრამ მე ვსთვლი ამას სწორე კანონით
ჩემის მოვალეობისა.

«ვერ უწინ ნება მიბოძეთ გამოვსქავა, სულ ჩემი გულის შეკარ-
დნა თქვენსუდა ღ ღრმა სიყვარული რომ ელთან თქვენ მიიზიდეთ
ჩემი გული, მაშინ როდესაც ვერ არ გიცნობდით თქვენა ღ საშ-
ინელი სიზისლე მქონდა ვიკონტ დე-მარსანი ქალისა.

«მაშატივეთ რომ მე უნდა ავიხსნათ თქვენ ას გარემოება, რომ-
ელიც თუ მე არა თქვენს დღეში ვერ შეიტყობდით, მაგრამ ეს გაჩ-
კენით თქვენ მიზეზსა, რომელიც მე მამორებს თქვენგან: ვიკონტ
დე-მარსანი, მამა თქვენი, ათა ჰირველი მიზეზი ჩემის უბედურებო-
ბისა, რომელიც მე გამოვიარე ჩემს უმარწვილობაშია. მაგრამ ჩემი
მოქმედება წინაშე თქვენთან არ უნდა მიეწეროს ბოროტ სახსოვრო-
ბას ჩემისან თქვენ გვართანა.

«დას, მე სულ ეკვლას დავივიწუებდი, ამიტომ რომ თქვენ არა
ხართ ზახუხის მიწეში წასრულისა; დას, მე დანისხამდი ჩემს თავსა
ბედნიერათ შემძლებოდა შემეწირა ჩემი სიცოცხლე ღ გამებედნიერე-
ბინა ამისთანა მშვენიერი ღ კეთილშობილი ადამიანი, როგ არც თქვე-
ნა ვაღენტინა; დას, თავ გაწირვით, ღ დიდის სიყვარულით მოვი-
ნანიებდი ჩემს უხამართლობასა ღ სიზისდესა, რომელიც მე მქონ-
და თქვენი გვართანა.

«მამასადამე ამასუდ არ არის დამოკიდებული ჩვენი ერთმანეთის
გამორება თქვენის გაგონებით კაცის შატოხსნობაში მე იმედი მაქვს
რომ თქვენცა იმ გვართან დასჯით როგორც მე ვსჯი.

«განჯლო მას უგან ბეგრმა წელიწადმა. როდესაც ერთი დედაგატი ატეობდა ჩემს მარტოკობასა და ჩემს შიძვე ვაფასა. ისიც ჩემსავით იყო ობოლი. ბუნებას ეჩუქებინა იმისთვის ყოველი შეგულებანი თუ გულით და თუ ჭკუით. მე მიუვარდა ისა და ყოველივე ჩემი გულის მასუსს ვეუბნებოდი; მე ვმუშაობდი იმ იმედით რომ დამეტქმია იმისათვის ჩემი ხასელი; მე შევრული ვიყავი იმასთან ფიტითა და მოუთმენლად ველოდი იმ დღესა. როდესაც შეძლება ნებას მამტემდა დამეტქმია ჩემი ხასელი ჩემი ყმარწილის დედისათვისა.

«ეს იყო დაუყოვნებელი ფიქრი და სურვილი, როდესაც უცებ მე შევიტეე სამინელი ხაიდუმლო, რომლისგანაც მე უნდა გამაძეგვალა ჩემი ხაყარული იმედები თუმცა სინანულსედ არა, მაინც საუკუნოთ ხაბრალისედ.

«ხასელი, რომელსაც ირქმევდა ჩემი ხატოლო, არ ეკუთვნოდა იმასა. შირკვლათ ის რქმევდა ამ ხასელსა, ჩვეულებისამებრ მაშინაცვლის გვარსა, ამიტომ რომ იმისი დედა გათხოვსულიყო მეორეთ როდესაც ის ყოფილიყო შატარა; და მერე კი განკებ არ მეუბნებო. და თავის სწორე გვარსა, იტოდა რომ აქ იყო დამალული სამინელი ხაიდუმლო.

«ორი წელიწადი ისა მალამდა ჩემთან თავის გვარსა, იმ იმედით რომ ჩემი სიუვარული იმისი, და ჩემი შვილისა დამარცხებს სხვა ჩემ გრძნობასა როდესაც მოატანს ის დღე რომ საჭარო იქნება ამ ხაიდუმლოს ასხისა.

«ეს ხაიდუმლო იმყოფებოდა იმაში რომ ის ყოფილიყო შალგონიკი ბოჭორის ქალი, იმ კაცისა, რომელმაც მოტკვლა მამარჩიმი.

«იმან დიდი ხანი იტოდა ესა, ამიტომ რომ მე უკვლა ჩემი თავგახსავალი მეთქვა იმისათვისა.

«ამის შემდეგ ყოველი ფიქრი ჩვენი შეერთებისა, გასდა შეუძლებელი. ჩემს გულში დარჩა მარტო ერთი გრძნობა: გრძნობა ღრმა ხიბრალულისა ამ საწყალი დედაგაციასა, რომლისაც სიტოცსლე იყო ჩემთან გაფუჭებული. მე მოვალე ვარ უპატრონო იმასა; მე მოვალე ვარ აგრეთვე შევამსუბუქო იმისი სიტოცსლე, რომელიც არის უბედურებით შერყეული, ამ მოვალეობას მამლევს ჩემი ხარდიისი, რომელსაც ავანრულებ წმინდათ და თავ გაწირვით, და თუმცა არ შემოდინს დავარქვა ჩემი ხასელი ჩემი ვაყის დედასა, მაინც რა არ მეფი-

უკანო მეტ სატანჯიელშია ფიცი მივეცი, რომ არა დედაცნა არ ეკუთვნის ჩემი სახელი.

ესლა თქვენ იცით ყველაფერი ღ შუმიბრალეთ. ან არა უფრო კარგი დაძვირეთ. თქვენს ხართ უმარწვილი, მდიდარი, ღ მშენიერი ღ თქვენ მომავალი გოცნადებთ ბედნიერებასა რომლისაღ თქვენს ხართ სრულიად ღირსი.

• მაქსიმ ობენია

— ოს, ჩემო კეთილყო მთქვენო! ის ჩემთვის საუკუნოთ დეკარგულია! წამოიძახა ვალენტინამ გულ ამოხვევით: — მე კარგათ ვიცი იმია სი თავის ნათქვამი სხისათი, რომ შეუშვა ფიქრში, თუ როდისმე გასტესს ფიცს! რათ გამამისხნა მე იმან სიკვდილისაგან? მე მინდა მოგვკვდებ....

განკლო რამდენამე თვეში.

კვირში ერთხელ ვალენტინას მიდიოდა მოყვს სხსლშია, სადაც მალმალ სედავდა ლეონტინას თავის სკოლის ამხანაგსა.

აქ მანცა ჭქონდა ვალენტინას სიამოვნება რომ ესმოდა მაქსიმის სახელი მალმალა, ამიტომ რომ კეთილი გულის პატრონს მოყვს ცოლს. სწორეთ უყვარდა თავისი უმარწვილი ჭქიმი. მაქსიმისე ყოველ დღე მიდიოდა სხსსავათ, ამ თავის დღეში ავანტურაღ დედაცნათანა. ამიტომ რომ ეს სრულებითაღ არ იყო ავათა არამედ თითონ ფიქრობდა ისრე. მაგრამ მაქსიმის მიდიოდა ამასთან ყოველთვის დიღითა როდესაღ კერა სხსავდა ვალენტინასა. უმარწვილმა ქალმა, ღ მოყვნმა დიღათ შეიყვარეს სეირობა ოტუილშია. ღ მთელ საფიქრული მალმალ სედავდა უმარწვილსა, რომელიღ თა, ის ბირველ სეირობაში სხსა.

იქნება ვალენტინას მიიზიდავდა ის უმარწვილი იმის მიხეზით რომ ერჭვა მაქსიმე, თემცა ამის ეჭვი არა ჭქონდა, რომ ის უმარწვილი ყოფილიყო ისა, რომლისაღ დონტურმა გამოუცნადა თავის წიგნშია, ან იქნება იმიტომა რომ უმარწვილ დედაცნადედ, რომელსაღ უმარწვილი ემხდა დედასა მიეზიდა გული ვალენტინასა.

ვალენტინა ეჭვიოდა უმარწვილ დედასა მეგობრულათა, მაგრამ ის ისე დაფარულათ უმანუსებდა, რომ ვალენტინას ემინოდა ღ ვაი თუ იმან ურცხვათ მიიღეს თუ სთხოვონ რომ პარეშიაღ მეგობრებით

იყენენ. მაინც კიდევ იმოდენათ გაძეგობრდნენ. რომ ვალენტინა სანდისსან გაჭყუებოდა უმარწვილის გამსრდელის სახლამდინ.

ამითი ეტყობოდა. რომ კარგი ჭკობის გამოთ დოსტურს ობენს ნება მიეცა ლუისასათვის კარში გასვლისა. & ისიც უოკელ დღეს ატარებდა ოტუილში ერთს მშეგნიერს დღეს. ლუისა & მქსიმი ერთათ წავიდნენ ოტუილში, აქიტომ რომ ის დღე იყო დაბადებისა პატარა მქსიმისა: იმას შეუხრულდა ხამი წელაწადი

— მგონია დღეს გაგარნოთ ერთ ქალთანა, რომელთანაც წლეკანს დელს საფხულს გაძეგობარდი, უთხრა ლუისამ გზაზედა: — ძირი ელ საუგნოო ქალია & პატარს მტემელი ჩემიცა & ჩვენი შვილისაცა. მე ვიცი მხოლოთ იმისი ვგარბი, ამიტომ რომ არ მინდოდა შექეტეობინებინა ჩემი გარემოება & შეშინოდა გამამეკითხნა. ის უოკელოვი-მოდის ერთი სნიანი დედაკაციითა რომელიც ცსოვრებს იმისთანა მგონია გუვერნანტკათა.

— რა ვგარბა? ჭკობისა მქსიმისა

— ვალენტინა დემარსან.

უმარწვილმა კაცმა კინაღამ დაიუკითა ახაკვირვებისაგან. ამას უნდოდა მოგუნებინა რამე, რომ მაშინვე დაბრუნებულყო პარეშია. მაგრამ გვიან იყო ისინი კიდევ იდგნენ გამსრდელის კარ წინა.

როგორც უწინა ვსთქვიით, გამსრდელი იდგა მეორე ეტაკში განმარტობულ ძერმისა.

ღუიზას სისარული გადაეჭრა ნადვლათა, რა დანისას უმრწვილი ფერმეთალი. განვლილს ღამეს გამსდაროყო კიდევ ავათა; მაგრამ ჭკვიმმა დაამწვიდა, დარწმუნებით, რომ ამ ავანტეოფობას არაფერი შიში არა აქვს. დედის გული ამისო სისარულით, მეტადრე როდენაც უმარწვილი მივარდა დაუწყო კოცნა & სხვა და სხვა ნაწი სასელების დარქმევა

მქსიმი შესტქეროდა იმათ აღერსს სიყვარულით & იქნება კიდევც შურდა ბედნიერობა ლუისასი, ბედნიერება რომელიც არ შეეძლო თათონაც გაყო იმათთანა.

იმ საათში ვალასაც დაარასუნა კარება, მქსიმი გაფითრდა, & მოავონდა ლუიზას გზამი ნათქვამი სიტუეები.

გამსრდელი მივიდა კარის განსაღებათ, & უმარწვილიც ჩამოვიდა დედის მუსლებადამ.

— დედა, აი ის ქალი! წამოიძახა ემარწვილმა. ზ დაეცა სელებზედ
სხალ მოსულს ქალისას.

მაქსიმმა კინაღამ უღალატა თავსა, რა დანახა ვალენტინა. შესუ-
ლი მხიარულათ ზ ქაფოფილი. მოყენმა ამოიღო ზ დაწყო სხვა ზ
სხვა სათამაშოები ზ კონტრეკტები რომელიც მოეტანა მოზალოცათ
ემარწვილის დაბადების

ვალენტინა მე გარცხებული მაქსიმის ნახვითა, იმდენი შეიძლო და
ძალა თავისი შერყვა.

«აი რისთვის შეძევარდა ეს ემარწვილი» ფიქრობდა ვალენტინა
«ეს ამისი შვილი ყოფილა!»

— თქვენი სიუკარულობა სწორეთ მაკირებს, უთხრა ლუიზამ ზ
მიუგება ვალენტინასა სწორეთ არ ვიცი, რითი გამოუსტყვა ჩემი მ-
დლობა თქვენთანა!

— ნება მოგეძიო. რომ მე ყოველთვის მიევარდეს ეს ემარწვილი
უმანუს ვალენტინამა.

— ნება მიბოძეთ წარმოგიდგინოთ ჩემი დოსტური, კანაგრძელა
ლუიზამ ზ დანახვა სელით მაქსიმსედ.

მაქსიმმა ზ ვალენტინამ დაუკრეს თავი ერთმანეთს. თითქო თავ-
ის დღეში არ უნახათ ერთმანეთი.

მოყენმა მამინეკე შეიტყო. რომ ამანაც ისე გულ გრილათ აჩვენოს
თავი როგორც ვალენტინამა.

«უნდა დანე მოვიგროგო» ფიქრობდა მაქსიმე «უნდა შევიბრალო
საწყალი ლუიზა» მე უნდა მოვისმარო ვაკვაცობა» ფიქრობდა ვა-
ლენტინაც თავისთვის «რა სატანვეული იქნებოდა ამ საწყლისა თვის
რომ იტოვებს რომ ამისი საიდამლო მე შეტყობილი მაქვს, ან იტ-
ოვებს რომ მივიყვამ ამისი მტერი.... მტერი ისეთი, რომელიც არა-
ფერი იმორკვება წაერთმია მამა ამ ემარწვილიქათვის! მაგრამ მე
მამინ არა ვიტოვებ. დიერთმა დამითაროს ესლამ ამ უბედურობისა
გან ზ მაქსიმის ამათან წართ მავისგან! თუ რა საშინელება იქნებო-
და! არა მე არა ვგრძნობ ჩემს თავს ამისთანა საქმის მომხდენლისასა»

რომ უფრო კარგათ დამალოს თავისი გაუბედობა, ვალენტინამ
დაწყო უუთებს გასსნა ზ ამოღება სათამაშოებსა ზ კონტრეკტებსა რომ-
ელიც თითონ მოეტანა.

— გაფთხილდით, უთხრა ლუიზამ დიმილით: — გაფთხილდით

გააჯანჯროთ ჩემი დოსტური. ეს ძალიან ეცვიანია თავის წამდობაში, ზე უამის ნებოთ არა შეგვიბძლიან რა მოვიქმედოთ.

ვალენტინამ შესედა მეთისკედის ხისით ჭქქიმსა სრულად და მშვიდებითა. ეს ქალია ან უნდა მსუბუქი ჭკუისა იყო ან ძრიელ ვაუკაცი იფიქრა მანქიმმა უმარწვილი ქალის ჩემი კითხვის მანხისი მანქიმმ მისცა პატიოსანი.

— ბრძანდებოდეთ მოწყალე, ცოტა მოაკლეთ თქვენი უმურველობა დღევანდელ დღესა, ამიტომ რომ უმარწვილი ცოტათ უქიფოთ არის.

მოკლე ღაზარაკს შემდეგ სტუმრებს უნდოდით წასულიყვნენ. მაგრამ მატარა მანქიმმა დაიწყო ტირილი, ამიტომ რომ ამას ძრიელ უყვარდა ეს ქალები. ამათსა უოველ გამოცხადებას მოჭქონდა ამისთვის სათამაშოები, კანტუტები და ალერსი.

— ჩემო სულა, უთხრა. ღუისამ შეიღსა, და არ იყო შური შეუვიდა გულში რომ ამისმა შეიღდა ესეთი სიყვარული გამოახინა უცხელ ქალისა: — ეს კეთილი ქალები გიდეკ მოვიდენ.

— მოკლეთ, მოკლეთ, ჩემო: გელაზო, სვალვე მოკლეთ ანუ მუბდა ვალენტინა, და იუყანს ხელში საკონცელათ.

მაგრამ იმათ გასვლის შემდეგ დიდხანს ტირიდა უმარწვილი.

მისცა რამდენიმე დარიგება გამხრდელსა, ღუისა გამოქმდმა შეიღსა და დაჭმირდა სვალ მოკალისა, ამიტომ რომ თუმცა უმარწვილის უქიფობა იყო მცირე, მაგრამ ძრიელ დახანდელს ესა

მეორეს დღეს ჭქერი იყო ნაშანი და ბურუსიანი; ამის გამოთ მანქიმმა ნება არ მისცა ღუისას გაართ გასვლისა, რომ უფრო უარესი არ მოუვიდეს ამის ავანტუოფობისა.

— თქვენ რა დავა გაქვთ ჩემ სატვიკართანა, მანქიმ? უთხრა ღუისამ და შესედა ცრემლით ამხებული თვალებითა: — როდესაც ერთი დონის ძიება არს ჩემი მორჩენისთვის, და არ გინდათ მომხმაროთ,

— ღუისა, თქვენ ავი სიტუა მამეცით არ მომაგონოთ მავისავან.

მანატუკეთ.... დამნავე ვარ. მაგრამ როდესაც მე ვსედავ ჩემ შეიღსა, წაკელი გულს მწრწნის — ის ფიქრი რომ ის არ სრქმეკ თავის მამის სახელსა. მე მსურს მოკვდე უწინ მანამ ის შეიტუობს, რომ მე უნდა გწითლდებოდეთ იმის წინა. გამოგონეთ მანქიმო, მე გვრძნობ რა ხალკელი მოელის იმასა! უნდა ძალა ადგეს შეიღსა სცხვენო-

დეს თავის დედისა, ეს ნიშნავს იმის სიტყვას, უნდა იყოფილი იყოს სხვა
ნოდ დასჯილი. ქვეყანაზედ არას ერთი დედაკაცი. რომლისაგან
უნდა ნახოს უზირქით, ეს დედაკაცი არს იმისი დედა!

მაქსიმე იყდა, თავი ეჭირა სელითა ჭ, არ უშახუხებდა ჭ ურ
უგდებდა ღვინვას ერთს წამს გაუელვა იმედმა, ღუისასა ეგონა
ბრალა თავი.

მაგრამ, მაქსიმე, ერთბაშით წამოდგა აიღო შლანა, უნდოდა გა
ღიუო

— არა, სთქვა ამან ნაღვლით: — არას დროს, მამა ჩემის ძველ
ის ქალი არ იქნება ჩემ ცოლათა.

იქ დღეს მაქსიმე მარტო წავიდა ოტუილში
რ: გამოვიდა რენინის გზის სტანციიდან, დოსტოვმა დაინ
მრავალი სალი გარბენილი იმ მხარეზედ, საითაც თითონ მიდიოდა
ამან მოუმატა ნაბიჯი

იმ მინუტში ჩამოჭრეს წარსი ოტუილის სამრკველი. » უთუ
ტყვისლი ეკიდება სადმე, იფიქირა მაქსიმე გულ შევიწროვება
მართლა რამდენსავე გამოვრებაზედ, ამან დაინახა შავი კოჭლი
ღმერთო ჩემო! ეს ზეყარი ქერმაშია! » წამოდგა ამან შეშინებით
ჩემო შვილო! ჩემო შვილო! »

მაქსიმე გაიჭრა რაც ღ ონევი ჭქონდა
ეს მივიდა ქერმაში იმ დროსა რომდესაც ზეყარინები მივიდნ
ხალსი შევიწროვებულიყო ზეყარის წინა. ტყვისლი ეკიდებოდა სა
ოსა, ჭ ქვემო ეტყუას წინა სასლისასა, ამ საშინელებას ნახვით
სიმმა გონება დაჭარბა.

— სომ არ იცით, ჭკითსამდა ესა შეწუხებით გარშემო მდ
მთა: —

სომ არ იცით, ქერმაში: მდსოვრებელნი გადაჩნენ თუ არა?
— თითქმის სულ გადაჩნენ; მაინც იმ სასლში მდგომნი ს
გადაჩნენ რომელიც ამან უკან სასლი არს.

— მამ ამ სასლში მდგომნი რომელიც აქ იდგნენ? ჭკითბა მაქ
შმა ჭ დანახვა გამზრდელის ოთახსი.

— შე ვნახე მანდამ მოათრიეს დედაკაცი უგონოთ, სთქვა ერთ
იქ მდგომმა

— უმაწვილი?

—სწორე მოგასხენათ, არ მინახავს.

—ის იწვა მეორე ოთახში, წართვა სიტყვა დედაკაცმა:—
ამ ნიშნით რომ მე გიყავ დახსწრე განაკვირველი გულადობისა....

მაქსიმამ აღარ უგდო ყური; ამან გაარღვია ხალხი, ჭ მივარდა
გიბესა რომლისაც ნასყვარი დაშვარაიო.

იმ წამში ერთი ხალხი კედლის ჩამოიჭრა, ესე რომ ხალხს უნდა
უგან დაეწია. მსოფთ შაყარნები, როგორც სადღესთები ომში მსრუ-
ლებდნენ თავიანთ ვალს ერთმა კიდევ მიაღტა გიბე ნასყვარდის
დაშვარს ხალხს:

«დედა! დედა. ჭ უმაწვილი!» წამოიძახა ხალხმა.

მართლა ტყველსა ჭ კომლ შუა ფანჯარაში მეორე ეტყვისა, ტ-
მონდებოდა, დედაკაცის ხასე სელში რალხიც ჭკრითა.

—ხეშთან! აქეთ! დაუძახა ძალაღმა სმამ შაყარინისა, რომელიც
გულადთ არბოდა გიბესედა.

«დედა ყვირის!» ფიქრობდა მაქსიმამ ნუ თუ ჩემ აკრძალვას
ყური არ უგდო ჭ აქ არის?»

ოა! რახაყურველია! თითონ ღმერთს მიუტია ეს ფიქრი, რომ
მოარზინის ჩვენი შვილი? თუ ესა, მე უთუოთ იმავედ ვუარს და-
ვიწერ! ის ღირსი იქნება ჩემი ხალხისა»

ხალხში გიდევ შეიხმა სმა ხამინელებისა.

აღი ერთბაშით გამოვარდა ფანჯარიდამა ჭ მოესვია გიბესა ასე, რომ
შაყარნი უნდა უგან ტაქტულიოა რომ იქვე ხანგრძობში არ დამა-
რსულ იყო.

შეწესების სმა, ფანჯარიდამ მეორე ეტყვისა იყო მასუსათ ხალ-
ხის ხამინელი ყვირილისა.

მთელი ტრუბები მიუშვირეს იმ მსარესედა, რომ შეიმტრან
აღი, ჭ მეორე გიბე მიაღტეს კიდევ კედელსედა.

მაქსიმამ მივარდა ამ გიბესა ჭ უშიძრათ ავიდა თავადინ

ხალხი ვერ შეინძრა, ამსებული განკვირვებით, ჭ შწუნარებასა
მოლოდინითა რამდენსამე წამს შემდეგ, მაქსიმამ კიდევ გამონდა
აღში. ჭ მივარდა იმათკენ ვის გადაჩვენასაც ჩქარობდა.

ამან მოიტაცა დედაკაცი უმარწვილით ჭ მაგრა მიგრა გულსედა
ერთი ხელითა მეორე ხელით გიბე ეჭირა მაგრა ჭ ხამოდიოდა.

მთელმა ხალხმა გამოიარა ხამინელი გრძინობა იმ წამშია, ამიტომ

რომ თუმცა ტრუბები მუშაობდნენ, ალი არა დგებოდა და ესვეოდა იმათ შინი ნუგეშ ვიბესა. იყო მინუტი, როდესაც მოქმედებდა ამ საშინელებისა დაიძახნენ კომლითა და იხმობდა საშინელი ტექსა, რომელიც ატეობინებდა სასლის დანგრევასა.

კანკალმა გაუარა ტანში მთელს ხალხსა.

ძლივს შეინძა უკანასკნელი სძა—სძა ხისარულსა, რომელიცა გამოგარდა ამ საშინელების მჭკრეტელის გულიდა.

—გადაჩნენ! გადაჩნენ!

მაქსიმი ჩამოვიდა ძარს თავის ძვირფასების ჭკრითა.

და დროულ მოასწრო. თუ რამდენსაც მინუტსა გაველო მაქსიმი დაიღუპებოდა, დანგრეული სასლის ქვეშა.

როდესაც დახარულა ეს გულადობა. მაქსიმი იყო თითქოს დაუტყულებელი და თითქმის არა ესმობოდა თუ იმას გარე შემოხარა და მოქმედობდნენ.

ისა მოქმედობდა თავად დაუტყულებელითა როდესაც დახარულა ეს, ამან დაუწყო უგონოთ ცქერა თავის გადაჩენილებსა:

რა მოვიდა გონებასად, ამან იცნო შვილი მივარდა აივნისა ხელში და დაუწყო კოცნა; მერე მიუბრუნდა ახალ გაზღა დედაკაცსა, რომლისაც ეძარწვილი იყო მოვალე თავის გადაჩენითა.

—ვალენტინა!... წამოიძახა მაქსიმი.

ძარსთა ეს იყო ვალენტინა და არა ლუიზა როგორც ამან ეგონა ეძარწვილი ქალი დაეცა უგონოთ; მაგრამ იმისი გულწახვლა იყო საშინელების გრძობისა რომელიც ამან გამოიარა.

მაქსიმმა, მორენის შველით, რომელიც საშინელი შეშინებული იყო დაუწყო რაც ღონისძიება იყო მოხარება გულად ქალსა. ძლივს გონებასად მოვიდა მაგრამ ეტეობოდა ძრეულ სწებსა ასე რომ ჭკრითა დაინახა ხაჭირთ როგორც იყოს მოამოხრეს იმ ალაგსა, რომელიც მოგონებდა იმას საშინელებასა: დინჯათ მოხვეწილად ძალე უძველს ამასა.

დიდი მსურველ გრძობით მაქსიმი უსდიდა მადლობას მადემოაზელ დე-მარსანა. ვალენტინა ჩავდა კარტაში და წავიდა შარეშია.

მაქსიმი დარჩა ოტუილში მანამ უმეზინდა ეძარწვილს მოსათავსებელს ალაგსა

მეორეს დღეს მაქსიმი წავიდა ვალენტინასთანა, რომ ვიდრე ვამ-

ოსტეპას თავისი მადლობა. ვალენტინა იყო თურმეკრთალათ გუშინდელს შიშის გამოყოფილთა. მაგრამ არასდროს ამისი სახე არა უმოთილეს ესრე მშვიდური როგორც ესდს, როდესაც ზედა სხანდა ბედნიერობა, ჯ ნაღველი.

—მე დარწმუნებული ვიყავი, რომ დღეს თქვენ მოსვიდოდით, უთხრა ვალენტინამ მომწილობის დიმილით ჯ გაუშვირბ სელი.

—ვალენტინა, წაიბრებუტა მაქსიმმა: —მე მოვალე ვარ თქვენი ხედი შვილის გადასწინისა.

—შიდილობა; მაგრამ ჩვენ ორივენი თქვენი მოვალე ვართ ჩვენი გადასწინისათვის. ჩემი მოქმედების განსაკვირვალა არ არისრა. როდესაც მე გამოვსინდი მკაცრობა ჯ გნასე გამსწრდელი ყმარწვილთა. მამინ აღარავის აღარ გაუგონე ჯ გიდაც სელი მივარ ჩემს კოთილს მოყენსა, რომელსაც უნდოდა დაეჭირე ჯ არ გავიშვი. მე მივარდი გიბას ჯ შეკვდა ოთახში. სადაც იყოთუბოდა აკვანი. მე მოვიტარე ყმარწვილი, რომელსაც ეძინა შეუძლევი მილითა, ჯ არა იცოდარს თუ რა შიში მოყლის. თქვენ იცით დაბოლავებს იმ ხამინელებსა რომელიც თქვენის მოწყალეებით კოთილათ დაბოლავდა.

—სწორე მოვასხაროთ, არ გიცი როგორ გამოვსიტქა ჩემი მადლობა თქვენთან მიბრძნეთ რამე რომ ავასრულა, რომ დაგმტკიცებოთ ჩემი მადლობა.

—კარგი, ეგრე იყოს, სთქვა ვალენტინამ ჯ დიმილი დაეკარტა: —მე მოვიტოსოვ თქვენგან დამტკიცებსანს...

—ბრძანეთ! ბრძანეთ!

—გამიგონეთ მამა! მე გკვიდრბით მისრეთ მამა თქვენს შვილსა ჯ მოუბრუნოთ ბედნიერება ჯ მკაცი იმის დედანს, რომელიც დინია. მაქსიმმა დამარცხებული ამისთანა მალალი გულითა, დაიღო თავი ჯ უთხრა.

—თქვენი სურვილი იქნება აღსრულებული

აქედამ ეს ხანჭაროთ წავიდა შირ ჯ შირ ლუიზას თანსა.

ამან უამბო გუშინდელი ხამინელი მოქმედება ჯ კეთილი დაბოლავება.

რა მოხმინა ეს ანბავი, ლუიზა შეიქმნა დაღონებული: ეტვიანობამ მოუწამლა ამან გული, ეტვიანობამ, იმ უცნო ქალთანა, რომელსაც შენა ბედნიერობა ამის შვილს გადასწინისა.

მაქსიმმა ვერ შეიტყო გულით მტრობის შესვლას ამ უსამართლო დედის.

—სამინდათ ვიტანჯებოდი; ლუიზა, დახმალე მაქსიმმა:—როდესაც ვიქნებოდი რა ხვეწ უნდა დაგვარებოდა შეილი.

უმაწვლილი დედაცა შეკრთა იმედისაგან: ეტყობოდა პირველი იყო მამის დაწყება შეილისა, როდისაც იმანა სთქვა «ხვეწი შეილი»

—ლუიზა ბოძობ, მე მოვედი თქვენის სულის სათხოველათა, განაგრძელე მაქსიმმა ამჟამის სმითა, მაგრამ სმა აუცნაურადა როდესაც ასხენა ბოძობის სახელი.

—ძლივს! მხოლოდ ეს იყო ლუიზას გულიდამი გამოვარდნილი სიტყვა ამ მოულოდნელი თხოვნის შესუსათა.

—ეს იყო მომეტებული დასუსტებული ზე ვერ ვიტანა ეს სისასწრული, ზე დაცვა უგონოთ მაქსიმის ძეგლს უყდა.

მოახლოვდა შემოდგომა.

უბრალოთ საწყალი ლუიზა თხოვდა ჯულის ვედრებით, ჯან მთელი ღობასა ზე სიცოცხლესა, იმისათვის, რომ უფრო მთლათ ზე დიდ ხანსა სტეპობდეს იმ ბედნიერებითა. რომელსაც ამდენი ხანი ელოდა,

ის გადაიჭვალა უკანასკნელს დღეებში ოკტობერში,

მაქსიმი სწორე გულითა სწულდა ამის სიკვდილისა, თუმიცა დიდი ხანი იტოვდა რომ ეს აუცილებელი იყო. თუმიცა ეს აღარა გრძნობდა ამის ღრმა სიუარულსა. მაგრამ ბოლომდინა ქმნდა ამისი შეტყობის ტყმა რომლისაც ის ღიწნი იყო,

ამისი სიუარული ეკუთნოდა სხვისსა, ზე ეს სხვაც მალე ნასა ამანა ერთ დილაზედ შევიდა გამსრდელის ხანაშია, ეს განერდა განკერვებისაგან ზე ბედნიერებისაგანა, რა დანასა თავის ვაჟი ვალენტინას მუხლებზედ მუდარა.

—ვალენტინა! ოქვენ აქა ხართ! წამოიძახა მაქსიმმა ხმის განკვლითა.

•უოკვე დღეს მოვდივარ, რომ უმაწვლილმა არ შეიტყოს დედის მოკვება.

—რასან ეგრე ვალენტინა, უთხრა მაქსიმმა მხწიწებითა:—ბრძანდებოდეთ მთლათ კეთილი სული; ისე მოახდინეთ რომ უმაწვლილმა თავის დღეში არ შეიტყოს დედის მოკვება.

შასხის მაგიერათ, ვალენტინამ, აიღო თავი ზე თავის დიდგონი ღუჭი თვალებით შესედა მაქსიმისა ზე მისცა ხელი.

შეშდგომად დიდის სამღვთო შრომისა
 რის მოხუცნებით ბაღს შინა ვლიდი
 გარს გახუცნადენ* ერნი ერთგუნდი
 ჭ გტრფიალობდენ შენ მიერ სსნილნი
 მასინ ტანხასა მტერმან გესროლა
 მან განმსროსხუცლმან შენის სიკვდილის.
 შურით აღსავსემ კეთილსაყვდა
 მუსთაღმან ღუთის ჭ კაცობრიობის
 განგებამ თუხის სასწაულითა
 ერთის მათგანის მარუქსნა გელთ
 რომელნი ისხენ კირთებისაგან*
 დაგიტყა მისის საკვირველებით.

მაგრამ კელმწიფაკ! ის ტრესლი ტყა
 რომელი ღმერთმან შენ ავაცთინა
 მოსუდა გუფს შენთა რუსთა ქართუქლთა
 შენთა ქუჭსკერდომთ ეოკელთა სჯულთა
 ამისთვის ტრქელი იკერიაშად
 იღურების მქსლთა ტამართაშინა

მუსდამოდრეკითა კელადმეშრობითა
 მადლობის ღოცთ მაცხოვრის წინა
 რომელ დაგიტყა უხენაქსმან
 ცხებულა თუხი ჭ საყუბუელი
 შეუე უბრო სეცხსა მადლი
 ნუგაში ერთა შურეაქელი? —
 * კირთება არს მხასურება მოხუცნებელი
 ჭ ბეკარა დაუცდაბელი. —

კოლხიდელი.

დმეტრი ძლიერ მიუწოდებოდა
 შევსწინაოთ შენდა ქართულნი მსხრქსა
 რომ შეფე ჩქარნი მტერთა მძლეველი
 შენ განაჩინე დიდს განსარყოფსა

შენ ფრთათა ქრისტე შენ დაითარე
 შენდა აღვიპრობთ ყოველნი კელსა
 ფსალმუნთა ხმითა სამწყსო მკრკინვარე
 დაუღვრით მდუღარეს მადლობის ცრემლსა

კინ განაჩინა კელის შესება
 თუ არ უნობობ ჭკუით შემლიდმა
 თავი კინაც ჭხმულს რადათ ექება
 წრუნვა რომ რა კვქნათ დაობლებუდმა

დღეს სინარულით ერთგული კინ
 მეფევე მყრობელო დმეტრის შეკვლადებთ
 რომ დღეგრძელობა კვლავ უამიერი
 მოგვას სამოდ მას ვინეცარებთ

ძრავალ დროებით მჭმუნვარე ქართულთ
 ძალი ზ ღონე შენგან მივიდეთ
 უხულოთაგან ხელში შემწყდრულთ
 ხათული რა ჩქარნი დაჩინასეთ

შენ განუკამორე ცანჯავა ზ მტერი
 დანგრულთ მიეც თავისუფლება
 რად არ დაგუარავს მადლი ციერი
 შენგან აღქვავდა ხარმეჩინობა

ძრწოლით დიდს მეფეს შორით შეგადრე
 მოლოცვას მდაბ ვად მცირე ქართულსა
 დაცემულსგან რათ განიკვირებ
 შენგან მოელის აღდგენას უველა

სკედისა ნისლი მედუმა გარე.

ფიქრებსა მომგერის გულისა მწველად
 ჭ უნუგაშოთ უოგლგნით მწუსარე.

რადც უგრძნობლად გაგდივარ ველად!

თითქოს ჯადოსნურ უცნაურძალი,
 ხინუძე არის ჭ მდუძარება;

თითქოს ბუნება, დღით დამოშვრალი,
 ღამით თვის გამხენს ესაუბრება.

ცაღამაც მთვარე გაბრწინებული
 მინანქს სმელეთსა სხავეს უხვათ ფენს;

ღამის მღერალი მსოფლიდ ბუღბული
 ჩვეულებრივად უბტენს ჭ უბტენს!...

სსკა და სსკა ციცხლით. სსკა ჭ სსკა ფერად

გაბრწინებული მოსხანს ვაგზად;

ღ ამ სკედის გულის მამკრად.

ამოდ მუსიკას გაჭჭვს წკრიალი.

როს სკელოვნებით მიწა ნათლდება,

ცაზედ ვარსკლავნი მამინ კრთებიან;

თითქოს ბუნება და სკელოვნება

ერთი ერთ მანეთს ეკობრებიან.

ვერცა ზეციერს ჭ ვერც ქვენიერს

ჩემი დახშული გული ვერ უგრძნობს

უიმედობით, უნუგაშოთ სმკერს,

ღ მწუსარებას ცრემლად ვერ აღნობს

რამ მომიწამლა ემაწვილი გრძნობა?

რათ უიმედოთ სმკერს ჩემი გული?

ხუ თუ დროებამ სკლასლად მობა

ამ დამწვარ გულში კვლავ სიუვარული!

ვაი რომ ვერა არს დიდისანი

გულს ვერ მისურვებს ტრფობისა ალი
 მის შემდეგ წარს პირველად ვცანი,
 რამ ეს სოფელი არის მუხთაღი,

მაშინ შევიტყე მე მეგობრობა,
 ვსტან სიუარული კარგათ რა არი:
 პირველი არის თურმე სუძრობა
 და მეორევი მსოფლად სისძარი!

ღ წყეულში იუოს ისჯლე, ის ქამი
 როდესაც ვიტან ესე სოფელი,
 მის შემდეგ ამ გულს არაქვს სიამე
 ზ დავალ ყოვლგნით მიუნდობელი.

ღ ამ ნაირად ტვირთული გული
 ტივსა გონებას დას ეუბნება
 იუოს წყეული, რათ მოგცა გრძნობა
 თუ შიდ სსსავდა ტანჯვას ბუნება.

გნ. ნინო რაბუღიანიისა.

წინა სიტყვაობა



ვინ გადარჩენილა ისეთი კაცი, რომლის გული წახდენილი არ იყოთ ყოველთვის ჩვენ უგნურ რეკვენ მოსამსახურეთაგან, გოგობისხაგან და მოასლებიხაგან? ვინ იქნება ისეთი ადამიანი, რომელიც უნეტარის იმათ უწმინდურობას, სიზარძეტს და მომეტებული ნაწილი იმათ სიბრძნეებს და სიხსლი არ უხდობა? რაც უნდა გარკათ მოექცეთ, ანგელოზებით იუოთ იმათთან, მაინც ისრე გაგაკუარებთ და მოთმინებულგან გამოგოყვანთ, რომ არ იცით რა უყოთ თქვენ თავსა. ჩვენი მოსამსახურე — პარველი ჩვენი ბატონია რომელსა კერას გზით ვერ დააწყებთ, რომ ის მოსამსახურეს და ბატონის სელქვითი და ამისათვის არ შეუძლიან, ხსნდში თავის თავათ იბატონონ. აი ესაა მგონი ხაყვარული მკითხველი მკითხავს, ეს ასრე რათ არის, რატომ სულ რიგისადა, ხნდობით და მშვიდობიანათ არ არისო? ამასუდ ჩვენ უმარწვებთ: რომ ბრიყული მოსამსახურეს ხნე ზირ და ზირ დამოკიდებულა იმათ უხდელობასუდა; ამის არ დაიკურებთ განა? ამისათვის რომ თითონ გამოცდილება სხვათრივ ამტკიცებს: რამდენიც მოსამსახურე განათლებულა, იმდენი უფრო ცუდათ იქცევა; რომელიც თავადიშვილის ხსნებსა ყოფილა, ხრულებით წამსდარია და გოგო, რომელსაც უმსახურნია თავის ქალბატონისათვის თავის დასურვასუდ კარესუცდაც არ გაიტარება: ისინი წახდენილნი არიან და ხაქეში გამოუდეგარნი, იმათ თუძცა მოსამსახურეების განათლება მიუღიათ და გარედგან თავი გაუსუთავებიათ, მაგრამ რამდენი გარეწაილობა აქვთ შვა გულში! კიდევ დიდხანს ვიქნებით ავ ბატონების წვალებში, და ჩვენ ვაწვალებით. ჩვენ ხსნიამოვნო დღეებში უძედოთ იქნამდისინ, სინამ ისეთ დონისძიებას არ მოვიგონებთ, რომელმაც მოსამსახურეს ხაში ხნე არ აწვალხს: თარსნობა, პატონხსნობა და უფლოთობა. ავც უნდა ჭკვიანი ბძანდებოდეთ და ამასუდ იქნით, მაინც ის წარმოგიდგებათ, რომ მოსამსახურის წახდენა თრ ძინესიხაგან არის დამოკიდებული: პარველი დაუჩქელობა და მუარე განუხსნეველობა და მებატონისხაგან ისეთი ქცევა, რომელიც

არ სწავლის მოსამსხურებს, თუ როგორ მიექცეს თავის ბატონსა და, სედავთ, როგორა სწერს მოსამსხურებსედე ერთი გამოჩენილი მებატონე; და ეს მართალია, თუ იმაზედ არ განვიცხავთ, იმის აწრით გარეუნილ განათლებას ანა აქვს განჩეკა ჭეშმარიტ განათლებასედე. ესლა მე გვიტახათ: როგორი შესწორებული იქნება და საუბედურთა, რომელიც წარმოხდება უგუნურებისაგან, წარმაცობისაგან და სიბრძნისაგან იმ მოსამსხურისა, რომელსაც კანდობთ ჩვენ სისარულსა, ჩვენ ბედნიერებასა და მოძაგლსა? გაძღლები რომელიც არიან შირველი ჩვენი შვილების გამძღლენი, გოგობსედე უკეთესნი არ არიან. მანც უკეთესნი არ უნდა იყვნენ. ამისათვის რომ იხინიც იმავე უსდელი და ბრივე გვარიდგან წარმოხდებოიან. რომდენ შესწორებულ აშუბასა და ჩივილს გაიგოიხთ ამ დროში შატარა უძაწვილებსედე მაგრამ ვინ მოსთვლის უთვალავ მოძაგალ უბედურებსა? ჩვენი შატირეძეშულები, თუშცა ძველები. მაგრამ მანც კეთილი გამძღლები მოგვიტეებენ ამ მართალ სიტყვასედე. ჩვენ სხლოდ საწოგა, რომ ვლამარგობთ, განვიცხავთ ეს არა, ძმურის დარიგებით იმათ ძვირფასს სამსახურსედე. დქართმა ქახ, რომ ამ წიგნსა, რომელიც არის დაწერილი ძველის გამოცდილის დედაკაცისაგან, იმგონოს ბეკრი ამისთანა ძვირფასი ქალი, რომელთათვისაც დაწერილია ჩვენ იმ გამძღლებისა არ გვეძინან, რომელთაც იციათ კითხვა და გაგება, რაცა სწერია წიგნში; ამისათვის უნდა დ ვრწმუნსეთ, რომ უოველ დედას, თავის ძვილების ხადდებრძელთა, უმოგზია თავისუფალი დრო და უსწავლება ცოტაც არის კითხვა თავის გამძღლისათვის და გაუნათლება ამ რიგათ ესლა ვველგან ისხენებ. სხლოდ საწავლებლები და მოგა ის დროც, რომ ქალს, რომელს ც გამძღლათ უნდა დადგმა, თავის უუთში ხევა ნივთებთან შეკრული იგებია ეწუას და თავისუფალ დროს კითხულობდეს, და სწავლობდეს, თუ როგორც აღასრულოს თავისი ვალდებულება.

რამდენჯერ უთხოვნიათ ჩემთვის იმ კაცთა. ანუ დედაკაცთა რომელთაც შთელ სხლოდის რჩენა არ შეეძლოთ, რომ ჩემი უფროსი ქალი თქვენ წინაობებთან გამძღლათ როგორმე დაყენეთა.

ჩვეულებრივ იმ ქალსედე მამინვე ქებას მეტყვიან, რომ კაი წინახლო, და უოველთვის შატარა თავის ძმებსა და დებს უვლიდა და

ამისთვის შატრა ბაკუბთან დაჩვეულია. მაგრამ დედ მამის ხსენ-
ში კვლარ დარჩება. დრო არის, რომ ასლა თავის შრომით შურა
სტამოს ჯ სხვათან ისწავლოს რამეო. როგორ არ უნდა უხრულ-
ოთ ამ გვარი თხოვნა, თუ კი იცი რომ იმის დედამა შატროსანი ჯ
შრომის მოყვარეა არიან, ჯ ღარიბები მაგრამ შარველი ეს, რომ
ყოველთვის ვერ იზოვნი იმ გუარ თავსხა რომელთანაც ის ყმაწვლი
გამდელი დააყენო, ჯ თითონა კაი ხალსა იყოს, ჯ მეორე ეს,
რომ ძალიან ძნელია გასაბედავით იმ ქალის დაყენება, რომელსაც
არაფერი არ უსწავლია ეს ძრთვისა სწავლა, როგორ მოუაროს ჯ
დასარდოს ყმაწვლები.

გამდლის ადგილი ყოველთვის ადვილი ჯგონიათ, ჯ ამისათვის
ის ქალები ეძებენ იმ ადგილს, რომელთაც ხსენსა რჩენა არ შეუძ-
ლიანთ. თავის ხსენსა. რომ სესოკრობდესი, იქ დაჩვეულან თავის
შატრა დების ტანთ ჩაცმა ჯ გასდასა, იმათ ჭმეკასა ჯ ველებან
სულით ტარებასა, გარდა, როდესაც იმის დედა წავიდოდა. სოღე
სამუშაოთა, მაშინ უფროს ქალს ჩაბარებდა ხსენსა, რომ ყური
ეგდო. — მისასადამე ისიც შატრა ყმაწვილების გდებაც დაეჩვეოდ
აქედან იმის დედ მამის ასე ჯგონიათ, რომ იმათ ქალისათვის გამა-
დლის სამსახური ყოველ დაუჩვეულ სამსახურსეად ადვილი იქნესაო
ამასეად. რასაკრულია ისინი ძალიანა სცდებიან. შირველი ესა რომ
იმათ უბრალო ცხოვრებას ჯ ხსენსათ ძალიან გარჩევა აქვს იმ ცხო-
ვრებასთან ჯ ხსენსათთან იმ თავსახა, ხდაც უნდა თავის ძალი ააუ-
ენ. მეორე ესა, რომ ჭკვიანური ყმაწვილების მოვლა უფრო ათ-
ახწილათ ძნელი არ უნდა იყოს, სხვა სამსახურსეად; ამ გვარმა კით-
სკებმა ჯ ფიქრებმა ჯ მაწერინეს რამდენიმე დაჩივებანი რომ შეი-
თვისონ იმ ქალებმა, რომელნიც ეძებენ გამდელისადგილსა ჯ როგ-
ორც დიდისნის გამოცდილი გასლავართ. იმედი მაქვს რომ ამ წიგნ-
მა დიდი სახარებლო სულთ მძღვანელობა მისცეს როგორც ბატო-
ნებსა. ისრე გამდლებსა რომლითაც შეუძლიანთ ბერი უსიამოვნობა
მოიშორონ, თუ კი ორივე მხარე ჩემ დარბეებას კარგათ გაიკონებენ.

გამდლის მოკვლეობა ათასია, ჯ კაი ბერი წნე უნდა სჭირდეს.
რომ ეს მოკვლეობანი ახსრულოს, ნუ გგონიათ რომ ყმაწვილის
სულით ტარება, სახამ ფესი არ აუდგამს შექცევა როდისაც იმას არა
სძინამს, ჯ იმასთან ყოფნა, როდისაც სძინამს, ძნელი იყოს.

ბავშვის ჩადმა ღ განდა კი იმასეჲდ მსელთა, მაგრამ ისიც მამან არ
 ის მსელი თუ შოუჩვეულოა ბავშვთან ვინმე ღ შეჩვეულოან კი უფრო,
 ადვილიც არის. ღ ამ მოვალეობას ძალიან ადვილათ უძძკერთ: მაგრამ
 რომ იცოდეთ რამდენი კაი წნე უნდა, მოთმინება ღ შეჩვევა. ღ
 ესეც კიდეც არ არის გამდღისათვის სავმათ: არასეჲდ უფრო ბევრი
 ანგარიში უნდა.

გინდა გაძღვათ, გასდე. ე. ი. ივისრო შესს თავსეჲდ სამუდამო
 სრუნკა იმ არსებასეჲდ, რომელსაც ესლას არ შეუძლიან თავისთმის-
 თვს იხრუნოს, ღ რომელსაც დიდისისს ტყვიანური სელმძღვანელო-
 ბა უნდა, იმასეჲდც დათქაძღვი, რომ ერთსელ ეკ არსება, როდისაც
 გაიხდება ღ ღონე მიეცმა, თავის უოთაქცევესეჲდ თითონვე უნდა
 მახუნა გასცეს. კარგი იქნება იმის უოთაქცევა თუ ცუდი, ეკ იმასეჲდ
 ჭკიდაა, როგორ მოიხმარებს თავის ტყუასა, ეს ტყუის მოხმარებაც
 იმის აღმსდელებსეჲდ. ჭკიდაა, უმოთარესნი რომელნიც არიან — ღე-
 და ღ იძახან კამოჩნეული მძველეული გამდელი.

უმაწული სიმართლასათ ღ ვაჭგა... მძინ არის, როდესაც იმას
 კარგათა სრდინს, — ხეული ღ უინანია მძინ, როდესაც იმის აღ-
 სრდასეჲდ არა სრუნკენ ღ კარგათ არ უკლიან მამსადეძე შენ, გა-
 მდელო. კისრულობ ბავშვის მძვიდობიერობას, რომელსაც შენ გაბარ-
 ბენ; ღ თუ შენ არ იცი, ამ მძვიდობიანობისთვის რა არის საჭირო,
 ან თუ შენ წარსცინარ, გულსკვიწვარ, უთაური: მამინ იქნება მი-
 სესაი როგორც დეა მამის შეწყსებასა, ისრე უმასწილასა, რომელიც
 ბედსაერებასათვის არის შექმნილი ღ სხვების გასაბედნიერებელათ.

უძღვრება ღ სისესტე, რომელიც ბავშვს საყრდენითვე დამართ-
 ება, ამით არა თავდება, სმართათ მთელ თავის სიცოცხლეში გრძნ-
 იობს რაღაც წესალსა, ღ ეს წესალი ამიტომ არას შესაწესარა რომ
 იმისაგან მარტო კაცის სხვეული კი არ ეწვალება, არამედ იმის სე-
 ლიცა.

უინანი ბავშვი. (ღ ბავში უინანი მამან არის, როდესაც იმას ცუ-
 დათ უკლიან), რომ გაიხდება უკრათი გასთება, ღ ეს უკრათობა თ-
 ვის დროსეჲდ სასტიკათ ღ ხოფიცნათ გადაეძვევა. ცუდათ აღზდილი
 ბავშვი არან დრო სიმართლასაი არ არას; ღ თუ საყრდენითვე
 ბავშვს სიმართლე მოძღალი აქვს, მერმე მსელათ მოჩნება.

მამსადეძე. თუ ამდენი საქმე დამოკიდებულია უმაწული კარგა

შოკლადსად და ღვინდისად. უმწვილმა ქალმა სინამდებელათ და
 დება. უნდა კარგათ შეიტყოს იქნის შოკლადობა და გამოსცადო.
 თავისი თავი, შეუძლიან შატოისხნა და სვინილის ხანრულოს თუ
 არა.

მაშ კარგი! გინდა გამდლათ გარდე; შენი გული გძნობს უმწულ-
 ების სიუკარულობა? მაგრამ ხრულებით არ ეწკალები იმახედ. რომ
 იხინი შეიუკარო იხინი შენ თითონვე შეგაკვარებენ თავსა, და შენ
 უმწულეთან ყოფნა სიამოვნათ გეგებება, — მოუნდომლათ დადგები
 რომ ამას თამამობს უტყვირო. — შენ მოწადინებით დაუგდე უურს
 იმათ ტიკტიკსა. ამ გვარი უმწულეთან მიხიდევა, ბუნებდგან წდ-
 კვთ მომეტებულ ნაწილ ქალებსა; და თუ ეს წსე არა გჭირს სვობს
 გამდლობა ხუფ არ სსინო და თუ უმწულეთან მიხიდევა გაქვს
 გაბედვით გახდი გამდლათა მაგრამ შარტო მაგ მიხიდევახედ ნუ
 გაქვება იმედი; ეგ სსჭირთა, მაგრამ გამდლის მოკვლეობისათვს
 კი სსკამო არ არის. კარგათ დაფიქრდი და გამოსცადე შენი თავი:
 შეგიძლიან მომეტებული უფრო უმწულეთხედ იხრუნო, რომელიც
 გაბარია, შენს სსკუთარს შვიდობიანობახედ, — შეგიძლიან სიამოვნე-
 ბას თავი დაახებო და რაც ცუდი ხვეულება გჭირს ხუფ მოიძალო;
 სომ ყოველთვს მომთმენი და თავ მდამალი ხარ. შეგიძლიან, რომ
 შენ ყოფაქცევას უური უგდო და რაც სიძნელე და სხდურია თავიდ-
 გან მოიძორო? და თუ მაგარი გული არა გაქვს, არ შეგიძლიან ხს-
 სრულო რაც გითხარი და შენს თავხედ იმედი არა გაქვს, სვობს
 სსვა ადგილი მოსძებნო; თორემ მკნებელობას და სიბოროტეს იხ-
 ამ იქ სდაც გინდოდა მოგესდინა სარკებლობა და მშვიდობიანობა
 ბაშეების ოთახები უნდა იხეთი ადგილები იუენენ, სდაც კი ხს-
 იათები ინსჯულს კანმა; მაშახდაქე ამ სსხათების მსწავლებელი
 გამდელია; მაგრამ გასსოკდეს: რაც კანმა თითონ არ იცის, ის სსწ-
 ავლებლათ არ უნდა იცხროს.

ესლა კი ვგონებ, რომ შენ ეს კარგათ იფიქრო და იმედი გაქვს.
 რომ შენს სსქმეს კარგათ ხსრულებ და ამიტომ გახედე, რომ გამდ-
 ლათ იყო

თუ იმ სსხლში, სდაც შენ შესკიდი, სსვა დედაკაცია ძიძა ანუ შენ,
 წე უფროსი, გამოცდილი გამდელი, რომელიც დაგწიებს დარიგე-
 ბასა, მაშინ მსხველი შენი შატოისხნა იქება, რომ ყველა დაუფრო

და უფრო ამხატმო ძალიან სარგებლობს გეგნება, თუ გულებ
 რადგინეთ დაუგდებო უფროს რასაც ის აკეთებს რასაკვირველია დაუწ-
 ყუბ ოთახს გვასა და გასუფთავებას, ლოგინის შლასა, და მიიტან
 სოფელე ყმაწვლის ოთახში სამხარეულადგან რაც საჭირო იქნება
 კერვასა და ყმაწვლეოსან სეირნობასა მარტო ანუ ერთათ სხვა დედ-
 აკრთან თუ შენ უფრო იმაზედ, ე. ი. უფროს გამდგელზედ ბეკრი
 საქმე გეგნება, მაგრამ სწავლათ ამისა, ბეკრი ფიქრი არ მოგინდუ-
 ბა, ამისათვის რომ ყმაწვლის ხიმრთელზედ და კარგათ ყოფნასზედ
 უფროსი გამდელი უკებს პატრონს მახუხსა, შენ კი გეგნება ისეთი
 შემთხვევა, რომ შენი ზნე, ყოფა ქცევა და სხვათი გაიწიროს და
 ამოღებთ უფრო და უფრო ისწავლი ყმაწვლების მოვლასა და რაც
 უნდა შესრულდო მუ კიდებო, რომ სულ ერთიანათ ესლავ ზგისსა,
 რუასი ბეკრ ნაირია, იქნება ისეთ სახლში შესვიდე, სადაც ერთი
 ბაკშის მეტი არ არის; და იქნება ისეთ ალაგს მოხვდე, სადაც უნდა
 არ ანუ სამს ბაკშს უფრო უგდო, რომელნი ერთის სხისანი არ
 არიან, იქნება ისეთ მდიდარ რუასში შესვიდე, სადაც ყოველ საქმში
 მომშველე გაეყოლება, და იქნება ისეთ დარბაზ რუასში, სადაც თუთონ
 დედა გიშველის ბაკშის ბანაობასა, ჩაცმასა, განდასა და სადაც უფრო
 მომეტებული ჯაფა გეგნება ან სრულებით ბაკშს შენ ჩაგაბარებენ
 რომ მოუარო თუ დედას სხვა საქმე აქვს, მაგრამ, რომელ რუასშიც
 უნდა შესვიდე, მანც ყმაწვლების აღზრდასზედ ერთი და იგივე
 შირობა უნდა გახსომდეს: იმათი ხიმრთელე, და სხვათი სულ ერთი
 და ერთი და იგივე განონით იხსნებიან, თუნდ კეთილ შობილისანი
 შეუენ და თუნდ უკანასკნელ მუშისანი; ამიტომ მინდა ბეკრი დარბ-
 გება გითხრა, ეს სულ ერთია ვისიც შვილი უნდა იყოს, რომდენც
 ტანისამოსს ვიდგელობდე, რომ იმათ შეკრძობს აქეთ იქით მისულა,
 გირჩევ, რაც საჭიროა იმაზედ მეტი არ იყიდო, და ნუ იყიდა სხ-
 ვას რასმე, თუნდ იაფიც იყოს: თუთონ იაფი ნიუთიც ძვირია, თუ
 კი კაცს ის არ უნდა, ფარსა კი შენი ჯიბის კვლად იყიდე და ნუ
 შესცდები იმაზედ, რომელიც ძალიან საუკეთესოა.

არაინ ისეთი ხელეთი მოახლეობა, რომელიც კონტაობენ, კარგ
 ტანისამოსებით და ჭკონით, რომ ქალბატონები კვტონებით სალ-
 სალი; მაგრამ ძალიანა სცდებიან: კია ტანისამოსები იმათ ბირევეულ
 მასიათებს კერ დამალვას და ისეთი სახაცილონი სცდებიან, როგორც

უკვირია ფარმაცისთვის ფთეხში. ყოველი ჭკვიანი კაცი მოუნდობლად
 გაინცებს თავ მამონს ქალსად. რომელიც კვირადით ქალბატონ-
 ბს ღ ისე დღეებით კი დაგლეჯილის ხელქებით ღ გაქონილ ფარ-
 თუკით დაწბის. კაი ტანისამოსი მამან მოუნდება კაცსა. როდესაც
 იმ კაცს იმოდენი შეიძლება აქვს, რომ ჩააცვას ძობასად. რომელსაც
 ზნეა კარგათ შევერდილი სუფთაა ჩითის კაბა, ღ მოსდებით აქვს
 დაკარცნილი თავი, ანუ თეთრი სელსასოცი ასევე თავსად: ერთის
 ხატუკით სუფთა ღ წმინდათ ჩანდული, ისრე ზვირებს კაცსა რო-
 გორც მდიდრის ქალი, აბრეშუმის ღ ხვერდის ტანისამოსით ღ
 დაკარცნილი უკანახველ მოდასად. ესდა ამას, ბეჭეტი, ჩემის ას-
 რით რა უნდა იყიდო. თუ ერთათ არ შევამდლიან ყიფა, ჰერ იყი-
 დე რაც ძალიან საჭიროა ღ ჯამაგონს რომ ძიილებ ჰერძე რაც გაკლია
 შეისრდლე ქვემიდგან ჩასაძეღ ა ტანისამოსი ისრე საჭიროა, როგ-
 რათაც შეიღგან ჩასაძეღა უსუფთაო ტანი ღ ჭკვიანი ხეცვლი
 ცუდ სუნს აყენებს ღ თათსა ჭკვიანსაც ახდენს, ღ წმინდა ჭკერი ვი
 ხიმრთელისათვის საჭიროა, ბავშვები რამდენსამე საათს რთათ არი-
 ან სოღმე ერთ თათსში გამდლიათ ღ ძიით ღ ერთი იმათგანი, თან
 კი ორივენი წვანან ბავშვების ოთასში; მამასადამე თუ იმათ ტანი
 უწმინდურათა აქეთ, ბავშვების ხიმრთელისათვის ძალიან მაგნებელია-
 მე არ შევიძლიან ესდავე გითხრა, რამდენი წყვილი უნდა გქონ-
 დეს ხეცვლი. კე იმასად არის დამოკიდებული, რომ როგორ სშირ-
 ათ იქნება რეცხა იმ ოჯახში, სადაც შენა ხარ; მაგრამ მაინც იმდე-
 ნი უნდა გქონდეს, რომ კარაში ორჯულ გამოიცადო. საკუთრივ
 საფსულში, როდესაც ხეცვლი ღ ტანისამოსი ოფლის სულათა ყარ-
 ან, რომელიც შენ სშირათ გქმნება, ამისათვის, რომ სულით უნდა
 ბავშვი ატარო ღ ხეცვლე რომ არ იყოს მაინც ოფლი მოგვიკა. მერ-
 ძე გინდა ხამი ანუ ოთხი სული ტანისამოსი (ანც კაბა) რამდენსამე
 ფართუკი მაგარის მიტელისა, ორი ხამი იუბა (ერთი თბილი) ღ ხუ-
 ლქები ძალიან საჭიროა: სამთარში მატელის უნდა გეცვას ღ საფ-
 სულში ბამბისა ანუ ტილოხი ღურჯ ფერი, ღ რამდენსამე წყვილი
 თუთრები. როდესაც უმაწვილს სტუმრათ წაიყვან, რომ მამან ჩაიკვა
 კიდევ ძალიან საჭიროა, სშირათ ფეხების დაბანა ღ ხელქების
 გამოცვლა, ამისათვის რომ იმაზე უსიამოვნესი არა არის რა
 როგორც ჩირქიანი, ოფლიანის ფეხების სუნი უნდა გქონდეს ერთ

წყვილი მაგარი ტყავის ბოლსაპოშეები რომელითაც აკლარშიაც შეკ-
 ძლოს იმით სიანელი ჭ ერთი წყვილი მსუბუქი ბაშმაკები ოთასში
 სატარებლათ, რომელითაც ჩემთ უსმაურათ შეკიძლოს ოთასში სი.
 არული. კადევ გინჩევ; რომ იქნინო. თუ კი ფული გაქვს — თბად
 მაუდის ჩუხტები. რომელიც დამე შეკიძლოს ჩანა, ამიტომ რომ
 სშირათ მოგინდება დამე ადგომა ქვაშაგებიდგან ბაშკების საქმესედ.
 ამახედაც უნდა კი გითხრა, რომ ძილში ბუერჯელ გამოგაღებთ,
 იმედი კი მაქვს, რომ ისრე ღრმით არ დაიძინო, რომ ჩქარა გამო-
 ტელის სოღმე. შენი მოკალობა უნდა დამე ისრე ასრული, რე-
 გორათაც დღით. როდესაც დარწმუნდებიან, რომ გამოსადეგი სარ,
 თვითონვე ქალბატონი შენ კარგათ უოფინობასედ ისრუნვებს ჭ თბ-
 ილ ძელ წამოსახსმელს განუქებს რომელიც ძალიან ხაჭირთა იმ-
 ისათვის ვინც ზამთრის დამეში სშირათ ქვაშაგებიდგანა დგება. უ-
 ლსედ თეთრი სელსახოცი გეხვიოს. ეს უფრო უგვიყობი იქნება, მინაჲ
 სწორე განამებული საყსლო ანუ მანია, რომელნიც ჩქარა ტუტუ-
 ანდებიან, იჭმუტუნებიან ჭ უშნოთ ხდებიან; იმათ ეგრე ჩქარა გრ-
 გარეცს ჭ დაუთოებ, როგორც უბრადო სელსახოცია, ბაშკები
 სშირათ ასვეენ თავის ჰატარა სელებს იმათ ვისერს. ვინც უყვართ
 თუძვა ამ გარე ალერსი ხასიათოზნო გამდლებიხათვის, მაგრამ სში-
 რათ გვესმის იმათი ლაშარაკი: » გაუძვი, ჩემ სეელოს დამიჭმუტ-
 ნიო! » ხან ბავშვი სშირათ ჭვიდებს ხელს საყედოს ბოლოს ჭ ზირთან
 მიაქვს, ჭ შენ ვაიგამდელი აღარ იქნები, თუ რომ შენ საყელოებს-
 ედ ჭ ტანახაოშებსედ ისრუნებ ჭ ბავშვებსედ უფრო მოძე ებუ-
 ლათ იმათ უუ ს უგდებ ეს ვერფერია, რომ გამდელმა მოინდომოს
 შორთვა ჭ თაჲ მოწონება, ჭ რაც თავის ოფლით ფული უშოენია
 ისეთ ნივთებსედ დასარჯოს, რომელსაც ფაქისათ მოკლა უნდა ჭ
 გაფრთხილება, ამისათვის ის იმ ნივთებსედ უფრო ბუერს ისრუნ-
 ვებს სინამ ბავშვად, რომელსაც სელით ატარებს ერთხელ ვინაჲ ერ-
 თი გადელი რომელსაც ეჭარა სელში ემაწვლი, ჭ თავსედ ესუნა
 დიდი ხაჯანგებო ჩაღის ფირა შლანა აჲ დროს ქარი ამოვარდა ჭ
 დაუწყო ამ შლანა, ჭმუტუნა ჭ თაკიდგან სდა, ახე რომ გამდელ
 ისათვის მნელი იყო, რომ თავსედ დამატარებინა ბავშვსედ აღარ
 თუქრებდა: ქარმა შლანა უგან მოატრიალა, ჭ საწყადი ემაწვლი
 რომელსაც თვალები მტვერით ჭქანდა გამოტენილი, ყოველთვს

როდესაც შიშს ძალადგა ქრისტიანს, მაშინვე საწყალი თვალუბით სჯე-
ბოდა გქვდ შიშის სანარკებსა. ბოლოს გაძდელმა დასკა ღლავსეფ
დასკეა. ვერ თავის თქები გაისწორა, მერვე დაისურა შიშმა, ერთი
სული იმის მოკვიდა & მეორე ბავშვსა & წაიყვანა. ის იყო ძალიან
გავავრებულა. & ამისათვის, როდესაც ემაწვილა ვერ ასწრობდა ხი-
სრულსა, მაშინ ის წევდა იმის ხელსა, რომ ჩქარა ეკლო. ამა როგორ
მოგწონს ამისთანა გამდელა? ამისთანა გამდელს მიაბარებდი შენ
შვილსა თუ არა?

ტანისამოსი დაღებოთ. ღვიკებოთ ანუ სჯეროთ შეაკანა & ქინ-
ძისთანა მარტო იქ იმისათვის: სხვაც უამისოთ არ შეიძლება. გამდელმა
ქინძისთანა არ უნდა იმისათვის, ამისათვის რომ ემაწვლს ძიკლით და-
ქმადება ქინძისთანა, რომ არ იმსჯელატოს.

სიცივისათვის უნდა გქონდეს დაღა თბილი ძალი ანუ სჯლოთი;
მაგრამ სჯლოთი ისეთი შეკერილი უნდა იყოს, რომ ხელების თაკი-
ხუფლათ სმარება შეგუძღოს. ვიწროს სწრას ჩაიტყამ: სულ უნდა
თავისუფალი ტანისამოსი გქონდეს, ავღილათ შეგუძღოს ბავშვის აუ-
განა & თავისუფლათ ხელების სმარება. ეს მაშინ არ შეიძლება, თუ
ვიწრო ტანისამოსი გაცვას; ამის გარდა ვიწრო ტანისამოსი ძალე
ცვდება & სდება. დაეწვიე რომ შენ თითონვე ვერა & ხაქმე აკეთო
& რაც იტივსეფ არ არის სულ გაასწორო; ამით შენ დროს არ და-
კარგავ & ფულსაც მოიგებ.

სავარცხელი, თავის & კბილების ჩოტი უნდა გქონდეს ეცადე,
რომ ყოველ დაღას & სჯლამის კბილება გამოასესო. ამით მარვე-
ლი ესა, რომ კბილების წახდენისა & სხუელებისგან დაიცვამ, ამი-
ტომ უნდა იცოდე, რომ სიმრთულიანი კბილები კაცისათვის შეირფა-
ნაა, სხუელნი & წამხდარნი კი სწორეთ კაცისათვის სიკვდილია. მეო-
რე ესა რომ, როდესაც კბილება ხუფთათ გექნება, სუთიქვაც წმინდა
ცქნება & მარტოებლი, რომელიც ძალიან საჭაროა კაცისათვის & მეტ
ადრე შეითვის, ამისათვის რომ, როდესაც ემარწვლს ატარებ, მაშინ
იმის შიშის სხე შენ შიშის სხესითან ასჯლო არის & მამისადამე
კვრი, რომელითაც ემაწვილა ისუთქებს ჰაენებელი არ იქნება. სმი-
რათ იმანე სჯლიე, მარტო ხელშირის დაბახვა სავარისი არ არის,
ახანდში სმირათ იარე; კაცის ტანში არის ძრავალი უსილავი ტუტე-
ტანები, რომელსაც ფორებს კმხანს & იმისთვის მხახურებენ, რომ

ტანიდან ოფელი & ომსივარი გამოვიდეს & რომ იმათ მკვიერი წმინდა ჭაერი შევიდეს; თუ ეს ფორები ჭეუჭეით დაიწვენ მამის ეს აღარ მოხდება & ხიმრთელსაიუს ძაღიან მკვებელია. აქედან სხვა & სხვა მკვებელი შემთხვევა მოხდება. ხმირათ ამისგან მუწუგები გაუნხდება კნსა. რომელიც დაუწეებს ტკვილსა & ამის გარდა თავის ხუნით ახდენენ ოთხში ჭაერსა, რომელიც მკვებელი ხდება ხუნთქვისათუხ. & ბოლოს უნდა იმოგნო ზეტარა ვუთი, რომელიც გეწეოს ხელსაქმის იარაღი როგორათად; მკვრატელი. სემსები, ხათიოე & სხვა ეს ნივთები უნდა ხუმათ დააღაგო ხოლმე, რომ ბავშვს არ დაინახოს & ხელი არ გაიფუჭოს. სხვებ უნდა ისრე უკონარეს შენი ბარგი დალაგებული. რომ ხუფათით & მალე ჩაიწვა ხოლმე & ეოველის შემთხვევისათუხ მხათა გჭინდეს.

როდისაც ამბობით რიგზედ მოიყვანე შენი ბარგი, დილით მიდი შენ ალაგს. რომ ხალამდინი ემაწვილები შეიხიოთ. შენ როდესაც იქ მისვალ ხწორეთ ნახვ დედას ე. ი, შენ ქალბატონს ემაწვლებით & თუ შეამჩნია; რომ უნდრონი ბავშვები გერიდებიან & ეშინიანთ შენი, მაშინ ნუდაუწეებ იმათ ღამარაკსა, დეე ცოტ ცოტა შეგეკვიონ.

რასაკერვლია უფრონი შეილები კი არ დაკერიდებიან & როდესაც იმათ გაიტნობ მაშინ თვითონ უნდროსები იმათ მაგალითს აიღებენ რამქამ მისვიდე მშინვე სქემეს მოჭვიდე ხელი ჭკითსე & დაიხწავლე რა უნდა გააკეთო ბავშვები ხად უნდა იყვნენ, იმათი ტანისამოხი & ნივთები ხად ჩაწეო, რომელიც შესთინ სეტარო იქნება. ეველასე უნდრონი შეილი უჭკვლათ ზეტარა იქნება, რომ ნატნობს & უნდობსწვედ გაარჩებს & ამისათუხ შეკიდლიან ხელში აიყვანო. იმას რომ ადერს & ღაქტს დაუწეებ მაშინ სხვა ბავშვები აღარ მოგერიდებიან. ეტადე, რომ მხირრულათ & ადერხინათ იუე; ისრე მოიქვენ, როგორც შენ ხსხლში; გაკებით ღამარაკე, მაგრამ ძაღიან ხად ძაღლაც არა & ცოტა. ე. ი. იმდენი ღამარაკე რამდენიც სეტაროა, რომ ღამარაკით არ მოსწეინდე.

როდესაც ბატონები გიმძანებენ რასმე, მაშინ ეტადე, რომ კარგათ გაიგო, რა სქემე უნდა გააკეთო. კარგათ რომ გაიგებ რასაც გეძევიან & ახრულებ, მაშინ ბერ უხიამოვებს გადაჩები. ხუობს ორველა ჭკითხო რასაც ერიხელ გერ გაიგებ; ამისათუხ რომ უფრო კარგათ ახრულებ შენ სქემესა როდესაც გეტრდინება რა უნდა გააკეთო.

ქალბატონი რასაკრულია, ყოველ ბავშვის ხსიათს გეტყვის, ამისათვის რომ სხვა და სხვა ხსიათს ძანი იქნებინ, მაშასადამე სხვა და სხვა რიგითაც უნდა მოეწოდ. არის ისეთი წესი, რომელიც ყოველ უმცირესსაც სწავროს და რომელიც იტყუებინ მომეტებული ნაწილი უმცირესის წლოვანებაზე. ამ წესს ესევე გეტყვი, რა როგორ მოუარო მცირეწლოვან უმცირესებს, რომელთაც შენ ხედავარბენ.

ყოველთხს როცა ბავშვს გაძღვს ჩაბარებენ რამდენიმე თვის მეტი არ იქნება თუ დედა თითონ აწოდებს, იმხანც ბევრი წვალება ექნება იმის ღირდასზე; მაგრამ მანც გაძღვს იმაზე დიდი მოვალეობა სდევს. მატარა უმცირესების ძალი ძ.ღიან რბილია, გუთებს (ე. ი.) სორცხ სიმეტრე არა აქვს, ასე რომ ყველა სხეული სუსტია აქვს. გარეგანი გრძნობანი, ე. ი. მხედველობა, სმენა, ყნოსვა თითქმის არ უმთქმედებს და სხეულის მოძრაობის მეტი და ტვივილის გრძნობის მეტი, რომელსაც ტირილით გამოთქვამს სულში, არა შეუძლიანრა. ბავშვი ვერასფრით ვერ გამოთქვამს თვის სიამოვნებას და მშვიდობიანობას მაგრამ გამოცდილი კაცი იმის დამშვიდებულ სახეზე შეატყდს, რომ უმცირესი მშვიდობიანათ არის რომ ეს ბავშვის მშვიდობიანობა შეიძაგრო, ამის ღონის ძიებას ესევე გეტყვი.

მაშ ყური უგდე, რომ საჭმელი, რომელსაც ბავშვს აჭმევენ იმის წლოვანებას შეფეროდეს და იმის აკუთლებას დანიშნულ დროს აძლიონ და მეტ ხალხები არ აჭამონ რომ უმცირესი სუფთათ და წმინდათ იყოს შესახელი და ყოველთხს წმინდა და წაუხდენელი ჭკრით იხუნთქოს, რომ იმას ყოველთხს ერთხანიონ სითბო ჭჭინდეს, სხუთრივ ტანისამოსის და ხანის შესახებ და სხვა და სხვა აქვის მოქმედებაზე არ იყოს; რომ ღოგინში ერთ მდგომარეობში იყოს, ხელებზე და მუხლებზე თავისუფლათ დაიწხოს.

ჟერ საჭმელზედ მოვილანძარაკოთ. თუ დედა თუთონ აწოდებს უმცირესს და სხვა საჭმელს არას აჭმევენ მშინ ის თუთონეე დაუნიმნავს დროს, როდის აწოდოს. აქ მე ერთ დარჩებას გასწავლი და გთხოვ რომ დაიხწავდო: არას გზით არ შეხდეთ და ბავშვს სხვა საჭმელი არა აჭამო რა დედის რძის მეტი. რაც უნდა სიმართლიანი ბავშვი იყოს, იმის საჭმლის მოხელეობა ისრე სუსტია, რომ ცოტა საჭმლის გამოცვლა — საუთრივ როდესაც ბავშვი ძუძუს მეტს პირში

რას იღებს, მერჯულს გარემოს დაწვავს, ფაღვანს ჰ გიბსს ცაგ-
 ხესს ჰ იხუთი სხეულება დამაროება, რომ თაგა სიგოცნლქში
 კვლად მოწინება, რანაკაროდაა სხვაღება. რადანაც სედავ. რომ
 ბაკია მამალანაკან ტარას ჰ ცოტა ხატკელა დამსკადებს იმას;
 აქ გამდელი უნდა ეტადოს, რომ არ შეტდეს; — შენ კი მაგრათ
 იფაი ამ მკონკკაშია ჰ არსდროს არ შეტდე. ნუ დააკაწებს, რომ
 ერთი ბეწო ხატკელა რომ მისცე იას მოკლე ტყავალს მოეწინენ,
 მაგრამ იხუთ მისი სხეულებს დამაროება, რომ თაგს სიგოცნლქში
 ეწავლოს.

ბეწოკელ მინახას გამდელია, რომლიც ადევდენ ბავშვს,
 რასაც თათონს ხატკადენ, ამასათვის რომ ეცნათ ბაკია რეგო-
 დაწვება დაწვებულ ხატკელას ღრდნასაკს სახეულე ძალან ცოდობა.
 სწავტანა, რომ იხუთ რეგასში შესიდე, სედავ დედა არა ნაღელ-
 ბდეს მკალხელ ჰ ვერ შექდებს იმას დამადება, მაგრამ შეადებს
 მახდეს, რომ თუთან მხრეხედა დედა, რადანაც იმას შვილი
 მამალანაკან ტარას, სხვაგან იუას, ამასათვის რომ სსკა ხატკედ
 ეწება ჰ რეგორც, თუ არ დედას ნებათ, შენ არ შეკიდლანს გაძ-
 ლთ ზითიქ, მამ უნდა ეტადო, რომ დედას მახეულად დამსკადო
 რითიქ, თუ ბაკია ძალან მატარა, რომ არაფრით არ შეიძლება
 იმას დამსკადება, მისი უნდა სედავ, იამება წოლთ თუ არა; უმღე-
 რე რამე ჰ ეტადე რომ ტყავალი ჰ ნახას სიათ აღმარაგო, აქ
 კადე ერთი რომ უნდა გაიხარა, რადანაც გამაკაა, ბეწო გამდელ-
 ლა ბავშვის დანახეულებათ თათონქ დამსკადებს იმით ტარალან გა-
 ჟაგრებას ჰ ბავშვსელ მოსტეხელათი კერას, ამასელ უხეულეს
 არა არის რა, ამასათვის რომ ამათ ბაკია უფრო ახსნდობს ჰ ტი-
 რის შენ ბავშვებს ადევნით ჰ ნახათ უნდა მოქვე, თუ ბავშვს მე-
 ძე რას გაგრდა სსკა ხატკელს ადევნენ, მაგალთად, რქნა, დაღ-
 ბობაღ სუნანს, წვესს ჰ სსკა აქ გარას, მამას უნდა ნახო, რომ
 გეწვტელა, რამაც ეს ხატკლება იქნება სეფთა ჰ უჩეხელა იუას;
 ამასათვის მოწვეწვე სოლქ, რადანაც ბავშვის გრძა გაათავოს, თუ
 გითხრენ, რომ, ბავშვს წვენი ან ფაფა მოეწინაქ მამის განსხოვდეს
 რომ ხატკელა ხატკელა არ მოკრადეს ჰ გუდნაკებ არ იუას...

ზოგი შეიძლება რომ ნომერში იქნება